

Zpráva
o činnosti
a hospodaření
Energetického regulačního úřadu
za rok
2005

Úvodní slovo předsedy Energetického regulačního úřadu	3
1 Úvod	7
1.1 Postavení Energetického regulačního úřadu	7
1.2 Hlavní události na energetickém trhu v roce 2005	7
1.3 Organizační struktura k 31. prosinci 2005	8
1.4 Poradní sbor předsedy a jeho činnost	9
2 Základní změny legislativního rámce pro regulaci v energetických odvětvích	13
2.1 Prováděcí právní předpisy vydané v návaznosti na novelu energetického zákona	13
2.2 Prováděcí právní předpisy vydané na základě zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů	14
3 Regulace v elektroenergetice	19
3.1 Charakteristika trhu v roce 2005	19
3.1.1 Liberalizace trhu	19
3.1.2 Změny vlastnictví a transformace	19
3.1.3 Unbundling	20
3.2 Tvorba cen pro konečné zákazníky	20
3.2.1 Neregulované ceny	21
3.2.2 Regulované složky ceny dodávky elektřiny	21
3.3 Obnovitelné zdroje, kombinovaná výroba elektřiny a tepla a druhotné zdroje	26
4 Regulace v plynárenství	29
4.1 Liberalizace trhu v roce 2005	29
4.2 Tvorba a stanovení cen	29
4.2.1 Cena za přepravu	30
4.2.2 Cena za distribuci	30
4.2.3 Ceny pro oprávněné zákazníky	31
4.2.4 Ceny pro chráněné zákazníky	32
4.2.5 Lokální distribuční soustavy	34
4.2.6 Struktura cenových rozhodnutí ERÚ	34
5 Regulace v teplárenství	37
5.1 Hodnocení regulace cen tepelné energie v roce 2005	37
5.2 Vývoj cen tepelné energie	37
5.3 Průměrné ceny tepelné energie	37
5.4 Průměrné ceny tepelné energie na jednotlivých úrovních předání	39
5.5 Průměrné ceny tepelné energie pro konečné spotřebitele	40
6 Licenční politika a vedení správních řízení	45
6.1 Licenční politika	45
6.2 Uznávání odborné kvalifikace	45
6.3 Správní řízení v roce 2005	46
6.4 Řešení sporů v roce 2005	46
6.4.1 Elektroenergetika	46
6.4.2 Plynárenství	47
6.4.3 Teplárenství	47
6.5 Řízení o rozkladu, činnost rozkladové komise	48
7 Vnější vztahy ERÚ	51
7.1 Spolupráce s ústředními orgány státní správy	51
7.2 Spolupráce s Poslaneckou sněmovnou a Senátem Parlamentu ČR	51
7.3 Vztah k veřejnosti a ke sdělovacím prostředkům	51
7.3.1 Poskytování informací	51
7.3.2 Publikační činnost	52

8	Mezinárodní spolupráce	55
8.1	Národní zpráva ČR	55
8.2	Minifórum ve střední a východní Evropě	55
8.3	Společné stanovisko ČR v oblasti energetiky	55
8.4	Bilaterální spolupráce	55
8.5	Zahraniční pracovní cesty	55
8.6	Rada evropských energetických regulátorů	56
8.7	Skupina evropských regulátorů pro elektřinu a plyn	56
9	Oblast lidských zdrojů	59
9.1	Personální agenda	59
9.2	Vzdělávání	60
10	Rozpočtové hospodaření ERÚ	63
10.1	Rozpočet kapitoly	63
10.2	Příjmy kapitoly	63
10.3	Plnění závazných ukazatelů	63
10.4	Peněžní fondy	64
10.5	Energetický regulační fond	65
10.6	Phare	65
10.7	Výsledky rozpočtového hospodaření	65
10.7.1	Úspory provozních nákladů	65
10.7.2	Programové financování	66
10.7.3	Výdaje na zahraniční pracovní cesty	66
11	Kontrolní činnost	71
11.1	Vnější kontrola	71
11.2	Interní audit	71
12	Jednotný informační systém	75
13	Závěr	79
14	Kontakty	83
Příloha č. 1	85
Příloha č. 2	87

Energetický regulační úřad stál počátkem roku 2005 před celou řadou závažných úkolů. Kromě běžných činností bylo potřeba vytvořit podmínky pro realizaci poslední etapy liberalizace trhu s elektřinou, neboť od 1. ledna 2006 končí kategorie chráněných zákazníků a všichni odběratelé elektřiny se stávají zákazníky oprávněnými. To znamená, že úřad již nebude stanovovat konečnou cenu elektřiny, ale jen její regulované složky. Podobně bylo třeba upravit podmínky pro další vlnu liberalizace v plynárenství.

Na trhu s plynem byla od 1. ledna 2005 zahájena první etapa otevírání trhu a vznikly, dle podmínek daných novelou energetického zákona, první čtyři desítky oprávněných zákazníků. Toto otevírání trhu bylo však pouze teoretické a snaha některých oprávněných zákazníků o změnu dodavatele byla marná, neboť na trhu nebyl jiný dodavatel než RWE Transgas, a. s. Až v průběhu roku pronikla na trh firma WINGAS GmbH, která získala jednoho oprávněného zákazníka. Kromě nefunkčního trhu s plynem měli oprávnění zákazníci problémy s uzavíráním smluv na dodávku plynu. Proto na jejich podnět úřad

zahájil v průběhu roku 2005 řadu správních řízení, následně i cenových kontrol. Výstupy a případné postihy z těchto kontrol budou vůči dodavatelům plynu uplatněny v roce 2006.

Vzhledem k uvedeným negativním zkušenostem s otevíráním trhu s plynem v roce 2005 přistoupil úřad ke stanovení maximálních prodejních cen plynu pro rok 2006 pro společnost RWE Transgas, a. s., a pro regionální distribuční společnosti, které nakupují plyn pro oprávněné zákazníky od společnosti RWE Transgas, a. s., a to včetně maximálních cen za služby spojené s uskladněním plynu.

Další důležitá činnost úřadu byla zaměřena na zdokonalení legislativního rámce v návaznosti na legislativu EU, na novelu energetického zákona a na zákon o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie. Byly novelizovány vyhlášky týkající se licencí, pravidel trhu s elektřinou a plynem, podmínek připojení k elektrizační soustavě, vyhlášky pro regulaci výkaznictví a kvality služeb v elektroenergetice. V návaznosti na zákon o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie úřad zpracoval a vydal dvě zcela nové vyhlášky, upravující časové a věcné podmínky pro uplatnění nároku na podporu a definující detailně podmínky podpory pro výrobu elektřiny při spalování biomasy a fosilních paliv. Práce v oblasti obnovitelných zdrojů energie byly završeny vydáním cenového rozhodnutí založeného na novém volitelném systému pevných výkupních cen nebo zelených bonusů.

Nelehkou úlohou bylo projednávání modelu a podmínek takzvaného právního unbundlingu (oddělení) provozovatele přepravní soustavy plynu a provozovatelů distribučních soustav v elektroenergetice s jejich managementy, stejně jako i stanovení minimálních uznatelných nákladů, které jsou dle energetického zákona s provedením unbundlingu spojeny. V rámci tohoto procesu došlo k právnímu oddělení činností přepravy a distribuce od ostatních licencovaných činností.

V roce 2005 také probíhala intenzivní spolupráce úřadu nejen s tuzemskými institucemi (Ministerstvo průmyslu a obchodu, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Český svaz zaměstnavatelů v energetice, Asociace energetických manažerů), ale i s orgány EU zaměřenými na energetickou politiku. Zástupci úřadu se podíleli na činnosti pracovních skupin v rámci Sdružení evropských energetických regulátorů (CEER a ERGEG) a více se rozběhla přímá spolupráce s národními regulátory států EU, především z regionu středovýchodní Evropy. V uplynulém roce byla předložena Evropské komisi první Národní zpráva České republiky o elektroenergetice a plynárenství za rok 2004 zpracovaná dle platných směrnic Evropského společenství. Hlavní koordinační činnost při jejím zpracování zajišťoval Energetický regulační úřad.

V roce 2005 byla nadále zlepšována činnost úřadu v oblasti licencí. To znamená, že činnost pracovníků odboru licencí byla soustředěna nejen na vlastní vydávání licencí, ale především na kontrolu dodržování a plnění podmínek, za kterých byly licence vydány.

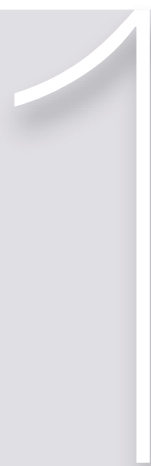
V uplynulém roce byl také zahájen projekt nového informačního systému úřadu. Projekt je rozdělen na etapy, které jsou postupně implementovány. První a nejnáročnější etapa projektu, navazující v mnoha ohledech na nový správní řád, byla úspěšně dokončena před koncem roku 2005, další dvě etapy a následně i celý projekt by měly být ukončeny na podzim roku 2006.

Ohlédnu-li se za uplynulým obdobím, jsem rád, že mohu konstatovat, že úřad své náročné úkoly splnil a že rok 2005 byl úspěšným rokem. Všem, kteří pomáhali zvládnout řádné i mimořádné činnosti úřadu, a to pracovníkům úřadu i externím spolupracovníkům, upřímně děkuji.

Ing. Josef Fiřt

předseda Energetického regulačního úřadu

Energetický regulační úřad (ERÚ nebo úřad) provádí regulaci trhu za účelem nahrazení tržních mechanismů v těch oblastech energetických odvětví, kde není možná konkurence a kde hrozí zneužití monopolního postavení.

V oblasti energetiky vytváří předpoklady pro řádné fungování hospodářské soutěže, chrání zájmy spotřebitelů i držitelů licencí, kontroluje dodržení podmínek podnikání u držitelů licencí a vytváří předpoklady pro spolehlivost dodávek elektřiny, plynu a tepla.

1.1 Postavení Energetického regulačního úřadu

Energetický regulační úřad byl zřízen k 1. lednu 2001 zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, jako správní úřad pro výkon regulace v energetice.

Podle § 2 odst. 1 bodu 10 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je ERÚ „dalším ústředním orgánem státní správy“ se samostatnou kapitolou státního rozpočtu číslo 349.

1.2 Hlavní události na energetickém trhu v roce 2005

Liberalizace trhu s elektřinou

V roce 2005 přešla další významná skupina zákazníků mezi oprávněné zákazníky. Právo zvolit si svého dodavatele elektřiny získali nově podnikatelé z kategorie maloodběru. Energetický regulační úřad musel zajistit pro správné fungování otevřeného trhu s elektřinou efektivní model, který je založen na nediskriminačním regulovaném přístupu třetích stran k elektroenergetické soustavě.

Problematické otevírání trhu s plynem

Rok 2005 byl ve znamení zahájení liberalizace českého plynárenského trhu, která by měla být dokončena v průběhu roku 2007. Navzdory počátku otevření českého plynárenského trhu byl ERÚ, na základě prvních zkušeností se zavedením liberalizace od 1. ledna 2005, donucen okolnostmi rozhodnout o dočasném omezení cen dodávek služeb uskladňování zemního plynu od společnosti RWE Transgas, a. s., a o regulaci prodejních cen od obchodníků distribučních společností, kteří nakupují zemní plyn od uvedené společnosti.

Legislativa

Činnost úřadu byla v roce 2005 zaměřena především na zdokonalení legislativního rámce v návaznosti na novelu energetického zákona a zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů¹⁾.

V oblasti sekundární legislativy úřad novelizoval a nebo vydal nové vyhlášky týkající se licencí, regulačního výkaznictví, kvality dodávek služeb, pravidel trhu s elektřinou a plynem, podmínek připojení v elektrizační soustavě a vyhlášky provádějící zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů.

Unbundling

Novelou energetického zákona²⁾ byla zavedena podrobná a konkretizovaná úprava právního, manažerského, informačního a účetního oddělení (unbundlingu) poskytovatelů regulovaných činností přenosu elektřiny, přepravy plynu a distribuce elektřiny a plynu od neregulovaných činností výroby a obchodu s elektřinou a plynem.

V roce 2005 provozovatelé distribučních soustav v elektroenergetice a provozovatel přepravní soustavy zemního plynu provedli právní unbundling a požadovali uplatnit náklady spojené s těmito kroky do cen. Energetický regulační úřad disponuje, v souladu s energetickým zákonem, možností rozhodnout o zahrnutí oprávněných prokazatelných minimálních nákladů na unbundling do cen regulovaných činností. V průběhu roku 2005 se úřad intenzivně věnoval stanovení uvedených nákladů na unbundling a metodikou jejich zahrnutí do cen.

Sloučení společností a dopad do tarifního systému

Rok 2005 představoval završení procesu započatého již v roce 2003, kdy společnost ČEZ, a. s. získala rozhodnutím vlády majoritní podíl v pěti z osmi regionálních distribučních společností. Ve stejném roce se změnila akcionářská struktura i v dalších dvou regionálních

¹⁾ Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů).

²⁾ Zákon č. 670/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

distribučních společnostech (Jihočeská energetika, a. s. a Jihomoravská energetika, a. s.), jejichž majoritním vlastníkem se stala společnost E.ON Czech Holding AG.

Uvedené skutečnosti byly hlavní příčinou změn průměrných cen dodávek v jednotlivých sazbách, které jsou rozdílné v jednotlivých regionech. Důvodem těchto rozdílů je přechod na společné ceny skupiny z původních, odlišných regionálních cen.

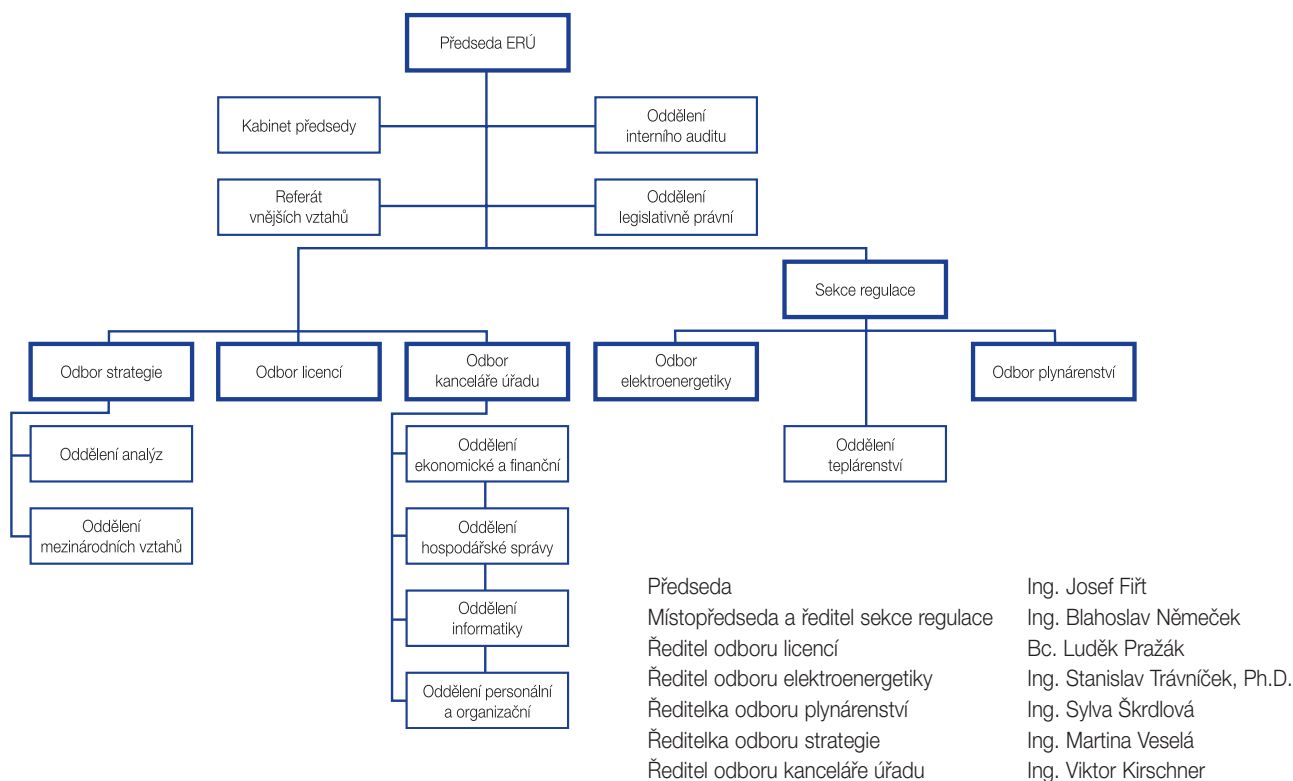
Mezinárodní vztahy

Rok 2005 byl prvním rokem vykazovací a monitorovací povinnosti vůči Evropské komisi (EK), a to zpracováním analýzy, která dokumentovala stav implementace požadavků „liberalizačních“ směrnic do národního zákonodárství a fungování trhu z hlediska hospodářské soutěže. Evropskou komisí byl úřad vyzván, aby se ujal úlohy koordinátora v rámci České republiky a ve spolupráci s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) a Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR (MPO) zpracoval Národní zprávu České republiky o elektroenergetice a plynárenství za rok 2004 (Národní zpráva ČR).

Energetický regulační úřad se plně zapojil do procesu vyhodnocení stavu implementace směrnice 2003/54/ES³⁾ o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a směrnice 2003/55/ES⁴⁾ o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem.

Dále úřad spolupracoval především s Radou evropských energetických regulátorů (CEER) a poradním orgánem Evropské komise, Skupinou evropských regulátorů pro elektřinu a plyn (ERGEG).

1.3 Organizační struktura k 31. prosinci 2005

³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 96/92/ES.

⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 98/30/ES.

1.4 Poradní sbor předsedy a jeho činnost

V poradním sboru předsedy úřadu působí odborníci ze státní správy, spotřebitelských a podnikatelských sdružení a zástupci odborových svazů. Cílem jejich činnosti je přispět odbornými hodnoceními ke stanoviskům úřadu a podpořit objektivní rozhodnutí předsedy ve strategických otázkách regulace.

Poradní sbor se v roce 2005 sešel na čtyřech zasedáních.

Na lednovém zasedání projednal návrh zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, zrekapituloval postupnou tvorbu a vývoj jednotlivých částí předkládaného zákona. Na dubnovém zasedání se zabýval pravidly organizování trhu s plynem a jejich dopadem do cen. Červencové zasedání bylo mimo jiné věnováno informaci o stavu příprav Národní zprávy ČR a informaci o průběhu unbundlingu v elektroenergetických společnostech. Na posledním říjnovém zasedání byly diskutovány návrhy cenových rozhodnutí v oblasti elektroenergetiky a plynárenství.

Základní změny legislativního rámce pro regulaci v energetických odvětvích

2

2 Základní změny legislativního rámce pro regulaci v energetických odvětvích

2.1 Prováděcí právní předpisy vydané v návaznosti na novelu energetického zákona

Dne 30. prosince 2004 nabyl účinnosti zákon č. 670/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Na základě uvedené novely energetického zákona byla úřadu rozšířena pravomoc k vydání prováděcích předpisů a také byla upravena řada podmínek, které bylo nutné promítnout do stávajících podzákonných předpisů. V návaznosti na uvedené změny byly vydány následující vyhlášky.

Vyhláška č. 404/2005 Sb., o náležitostech a členění regulačních výkazů včetně jejich vzorů a pravidlech pro sestavování regulačních výkazů (účinnost od 1. ledna 2006).

Nová vyhláška o regulačním výkaznictví představuje základnu pro získání dat, která slouží jako podklad pro stanovení cen regulovaných činností v energetických odvětvích.

Regulační výkazy zpracované na základě nové vyhlášky napomáhají zvýšení vypovídací schopnosti údajů a vyšší transparentnosti, zjednodušují vykazování regulovaným subjektům a zlepšují kontrolu regulovaných subjektů ze strany úřadu. Údaje z výkazů budou také základnou pro nastavení regulačních parametrů pro III. regulační období.

Vyhláška č. 426/2005 Sb., o podrobnostech udělování licencí pro podnikání v energetických odvětvích (účinnost od 1. listopadu 2005).

Vyhláška stanovuje podrobnosti o finančních a technických předpokladech a způsobech jejich prokazování pro jednotlivé druhy licencí, dále vymezuje podrobnosti prokazování odborné způsobilosti, způsob určení vymezeného území a provozovny, prokázání vlastnického nebo užívacího práva k užívání energetického zařízení, náležitosti prohlášení odpovědného zástupce, vzory žádostí k udělení, změně a zrušení licence a členění licencí pro účely regulace.

Vyhláška č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice (účinnost od 1. ledna 2006 s výjimkami).

Vyhláška zrušila původní vyhlášku č. 306/2001 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice. Vedle požadované kvality dodávek a služeb souvisejících s regulovanými činnostmi v elektroenergetice nově stanovuje výše náhrad za nedodržení kvality, lhůty pro uplatnění nároku na náhrady a postupy pro vykazování dodržování kvality dodávek a služeb.

Vydáním vyhlášky byla dokončena implementace směrnice 2003/54/ES a ustanovení její Přílohy A, podle kterého musí členské státy zajistit, aby zákazníci měli právo na transparentní, jednoduché a levné postupy vyřizování svých stížností. Takové postupy v případě oprávněnosti umožní rychlé a spravedlivé řešení se zajištěním systému náhrad.

Vyhláška č. 541/2005 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona (účinnost od 1. ledna 2006 s výjimkami).

Novelizace energetického zákona a další významné rozšíření segmentu oprávněných zákazníků vyvolalo potřebu vydání nové vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou. Vyhláška zohledňuje nejen požadavky vyplývající z energetického zákona, ale také další zkušenosti účastníků trhu s elektřinou s fungováním trhu.

Změny zahrnují zejména následující vztahy a oblasti:

- úpravu základních smluvních vztahů mezi účastníky trhu s elektřinou včetně zpřesnění vymezení povinností úhrady plateb vyplývajících z těchto závazků včetně náležitostí uvedených v žádostech o sjednání vybraných smluv (zejména smluv o přenosu nebo distribuci elektřiny);
- integraci principů krátkodobého obchodování na trhu s elektřinou, které byly původně definovány Vyhláškou č. 19/2002 Sb., Ministerstva průmyslu a obchodu, kterou se stanoví způsob organizace krátkodobého trhu s elektřinou;
- úpravu použití typových diagramů dodávek sloužící pro vyhodnocení odchylek oprávněných zákazníků, kteří nejsou vybaveni průběhovým měřením s dálkovým přenosem dat včetně aplikace regionálních diagramů v tzv. regionech typových diagramů dodávek;
- zavedení zjednodušeného systému vyhodnocování odchylek v lokálních distribučních soustavách založeného nově na pravidelných měsíčních odečtech odběrů zákazníků s neprůběhovým měřením;
- úpravu rozsahu a podmínek předávání údajů provozovatelem přenosové nebo distribuční soustavy operátorovi trhu nezbytných pro vyhodnocování a zúčtování odchylek subjektů zúčtování;
- zpřesnění úpravy vyúčtování uskutečněných dodávek elektřiny oprávněným zákazníkům včetně rozsahu fakturačních položek, které má za cíl zajistit informovanost zákazníků o struktuře výsledné platby za elektřinu;
- úpravu systému předávání údajů pro vyúčtování plateb a úhrady plateb za systémové služby a činnost zúčtování operátorem trhu s elektřinou;
- presnější vymezení postupu účastníků trhu s elektřinou při změně dodavatele, celý proces byl také významně zkrácen;
- úpravu institutu dodavatele poslední instance včetně podmínek dodávek elektřiny v tomto režimu;
- úpravu postupu dotčených účastníků trhu s elektřinou v případě přerušení dodávek elektřiny z důvodu neoprávněného odběru nebo distribuce elektřiny;

- k) zavedení systému předávání údajů o skutečně vyrobené elektřině z obnovitelných zdrojů pro účely uplatnění podpory podle zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů.

Vyhláška č. 542/2005 Sb., kterou se mění vyhláška č. 673/2004 Sb., kterou se stanoví pravidla pro organizování trhu s plynem (účinnost od 1. ledna 2006).

Vyhláška byla vydána v souvislosti s dalším otevíráním trhu s plynem v souladu s energetickým zákonem a také na základě vyhodnocení zkušeností s aplikací vyhlášky č. 673/2004 Sb. v průběhu roku 2005. Předpis zpřesňuje původní ustanovení, zavádí nové pojmy pro organizaci trhu s plynem, zjednodušuje postup při rezervaci kapacit v přepravní soustavě a přizpůsobuje nominace a renominace denních diagramů dodávek plynu praxi na trhu s plynem. Nově upravuje problematiku tvorby, přiřazení a užití typových diagramů dodávek plynu.

Vyhláška stanovuje základní principy trhu se zemním plynem:

- rozděluje území České republiky do bilančních zón, jejichž velikost odpovídá velikosti vymezených území regionálních distribučních soustav;
- virtualizuje podzemní zásobníky plynu za každého provozovatele;
- vymezuje přepravu jako dopravu plynu z hraničních vstupních bodů do plynárenské soustavy k výstupnímu bodu z přepravní soustavy, distribuci jako dopravu ze vstupního bodu do distribuční soustavy do výstupního bodu, jímž je zpravidla odběrné místo zákazníka;
- vymezuje smlouvy o přepravě a distribuci plynu nebo o uskladňování plynu jako konkretizaci smluvních typů upravených energetickým zákonem;
- zavádí základní časové úseky pro organizaci trhu s plynem, kterými jsou plynárenský rok od 1. října do konce září následujícího roku a skladovací rok od 1. dubna do konce března následujícího roku;
- upravuje postup rezervace kapacit v přepravní a distribučních soustavách a v podzemních zásobnících plynu včetně časových termínů pro rezervace, congestion management přepravní soustavy a distribučních soustav;
- vymezuje základní rámec pro regulaci cen za přepravu a distribuci plynu;
- upravuje denní nominace dodávek plynu s možností následné renominace za stanovený poplatek;
- upravuje obchodní a fyzické vyrovnávání odchylek;
- upravuje postup provozovatele přepravní soustavy, nového a stávajícího dodavatele plynu oprávněnému zákazníkovi při změně dodavatele;
- upravuje vyúčtování skutečně dodávek plynu oprávněným zákazníkům, měření a vyhodnocení odchylek vypořádání.

Vyhláška o podmínkách připojení k elektrizační soustavě (v listopadu 2005 byl text návrhu vyhlášky zaslán do meziresortního připomínkového řízení, vyhláška vyšla ve Sbírce zákonů, částka 23, ze dne 28. února 2006, č. 51/2006 a nabývá účinnosti dnem 1. března 2006).

Vyhláška vychází z následujících principů:

- jednotným způsobem stanovit obecné podmínky připojení jednotlivých účastníků trhu s elektřinou;
- zjednodušit podmínky pro připojení a zajištění požadovaného příkonu nebo výkonu;
- určit podíl na nákladech spojených s připojením a se zajištěním požadovaného rezervovaného příkonu žadatele prostřednictvím jednotkové ceny;
- vycházet prvotně ze zjištění skutečného stavu při stanovení výše náhrady škody způsobené neoprávněným odběrem – náhradní způsob určení výše škody je až pomocným nástrojem, přičemž musí co nejméně odrážet skutečně vzniklou škodu, neboť se nejedná o sankci.

2.2 Prováděcí právní předpisy vydané na základě zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů

Dne 31. března 2005 byl přijat zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů). Energetický regulační úřad je na základě tohoto zákona zmocněn k vydání následujících prováděcích právních předpisů.

Vyhláška č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů (účinnost od 7. prosince 2005).

Vyhláška stanovuje zejména termíny a podrobnosti výběru způsobu podpory elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů a termíny oznámení záměru nabídnout elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů k povinnému výkupu.

Vyhláška dále specifikuje základní technické a ekonomické parametry, podle kterých se mohou potenciální investoři lépe orientovat při rozhodování o výstavbě daného druhu obnovitelného zdroje. Jsou zde uvedeny také konkrétní příklady indikativních hodnot jednotlivých technických a ekonomických parametrů u vybraných technologií výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, což umožňuje, aby s garance patnáctileté doby návratnosti investice nebyli zbytečně vyloučeni ti výrobci, kteří překročí dílčí technický či ekonomický parametr, ale v kombinaci všech ostatních parametrů naplní předpoklady pro dosažení požadované doby návratnosti investice.

Vyhláška č. 502/2005 Sb., o stanovení způsobu vykazování množství elektřiny při společném spalování biomasy a neobnovitelného zdroje (účinnost od 23. prosince 2005).

Vyhláška stanovuje zejména:

- a) způsob vykazování množství elektřiny z obnovitelných zdrojů při společném spalování biomasy a neobnovitelného zdroje;
- b) způsob vykazování skutečného nabytí množství biomasy a její kvalitu;
- c) způsob vykazování skutečného využití veškeré nabyté biomasy pro účely výroby elektřiny.

V případě společného spalování biomasy a neobnovitelného zdroje má výrobce nárok na podporu pouze na část elektrické energie, která pochází z obnovitelných zdrojů.

Vyhláška je koncipována tak, aby vyhovovala nejen jednoduchému schématu zapojení, ale i složitějším schématům, která se mohou v praxi objevit.

3

Rok 2005 znamenal pro Energetický regulační úřad zajištění rozsáhlé činnosti nejen v oblasti aktualizace a úpravy stávajících právních předpisů, ale také v tvorbě cen pro konečné zákazníky.

3.1 Charakteristika trhu v roce 2005

3.1.1 Liberalizace trhu

Elektroenergetický trh byl ovlivněn vrcholící fází liberalizace. Od 1. ledna 2005 přešla další významná skupina zákazníků mezi oprávněné zákazníky. Právo zvolit si svého dodavatele získali nově podnikatelé z kategorie malooběru, kterého využilo v průběhu roku 2005 více než dva tisíce malých podnikatelů, což představuje přibližně 0,25 procenta z celkového podnikatelského malooběru v ČR. V kategorii velkooběr změnilo dodavatele v průběhu roku 2005 přes pět set zákazníků, tedy přibližně 2,3 procenta z jejich celkového počtu. Stejně právo získá od 1. ledna 2006 i zbývající kategorie odběratelů – domácnosti.

Otevřený trh je charakteristický tím, že všechny činnosti, v nichž je možná konkurence, byly ponechány působení tržních mechanismů a regulovány jsou pouze činnosti s monopolním charakterem. Regulaci, kterou vykonává ERÚ, podléhá zejména doprava elektřiny od výrobního zdroje prostřednictvím přenosového a distribučního systému ke konečnému zákazníkovi a dále činnosti spojené se zajištěním stabilního energetického systému z technického i obchodního hlediska. Naopak výroba elektřiny, resp. její dovoz a obchod s elektřinou jsou ponechány volné konkurenci.

3.1.2 Změny vlastnictví a transformace

Zásadní změnou v odvětví elektroenergetiky ve sledovaném období byla také reorganizace vlastnické struktury řady významných subjektů na trhu s elektřinou.

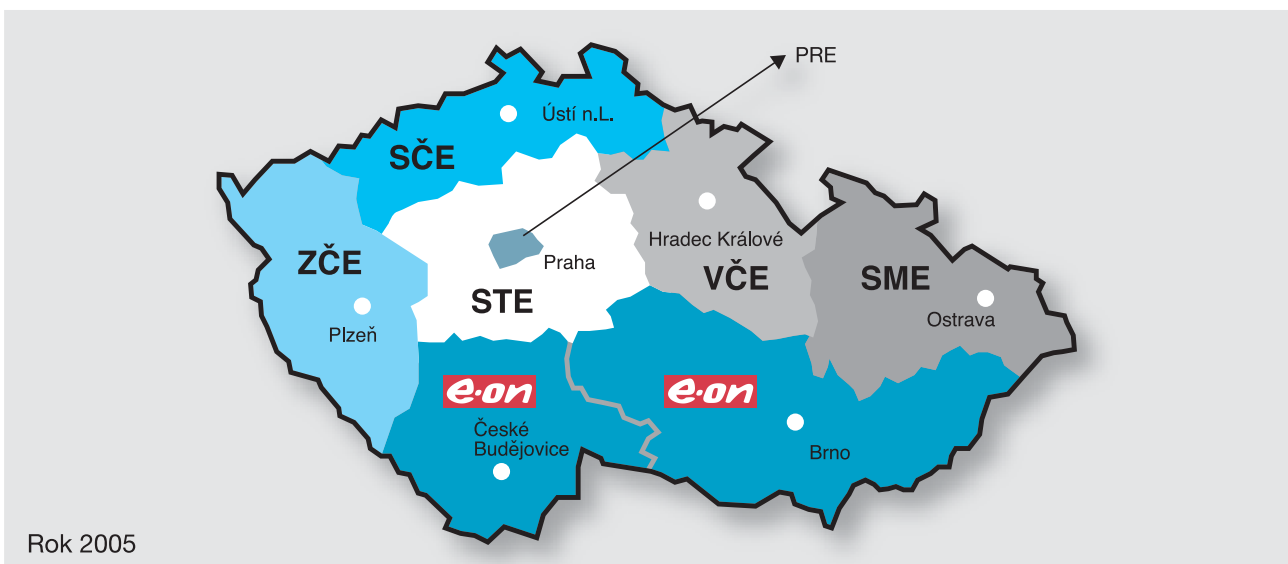
Rok 2005 představoval završení procesu započatého již v roce 2003, kdy společnost ČEZ, a. s. rozhodnutím vlády získala majoritní podíl v pěti z osmi regionálních distribučních společností. Ve stejném roce se změnila akcionářská struktura i v dalších dvou regionálních distribučních společnostech (Jihočeská energetika, a. s. a Jihomoravská energetika, a. s.), jejichž majoritním vlastníkem se stala společnost E.ON Czech Holding AG.

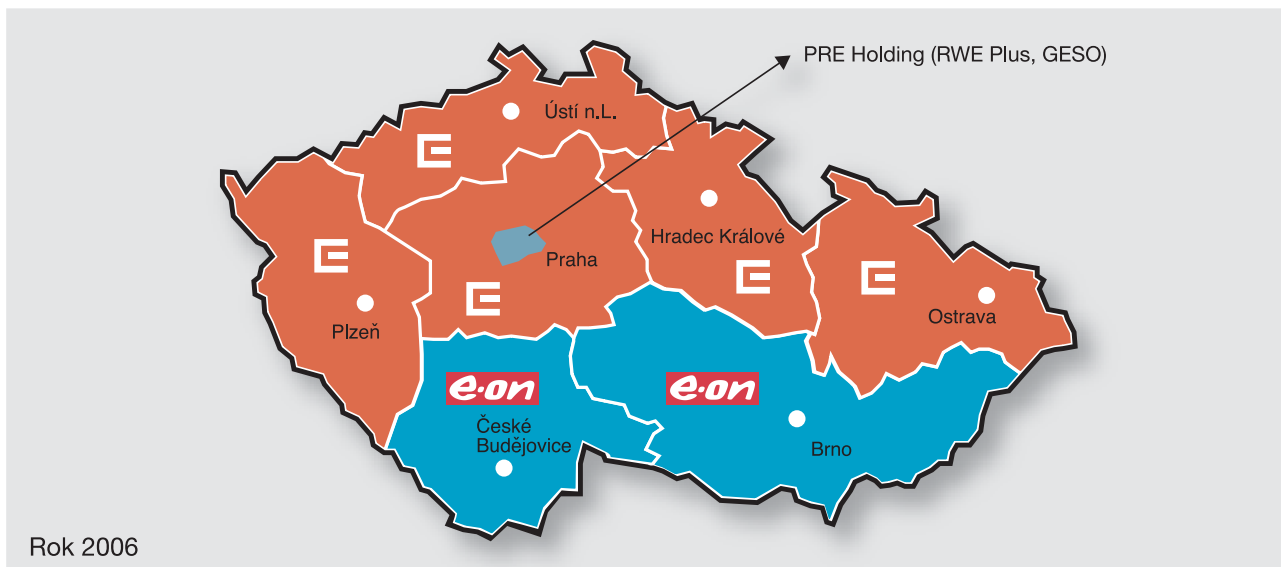
Zatímco v roce 2005 působilo po sloučení distribučních společností skupiny E.ON na území České republiky sedm regionálních distribučních společností, od 1. ledna 2006 budou působit na našem území tři významné subjekty (skupina ČEZ, skupina E.ON a skupina PRE Holding, která je majoritním vlastníkem poslední z regionálních distribučních společností – Pražská energetika, a. s.).

Současně se slučováním distribučních společností pod nové vlastníky přistoupil investor k oddělování některých služeb a vyčleňování majetku, který s těmito službami souvisí, do samostatných (sesterských) společností.

Bylo nutné, aby úřad při stanovování cen na rok 2006 reagoval na uvedené změny vlastnických vztahů a organizačních struktur elektroenergetických společností. V průběhu stanovování povolených výnosů tedy částečně přehodnotil vstupní parametry, které byly nastaveny pro II. regulační období a zahrnuty v cenách roku 2005.

Vlivem outsourcingu, tedy vyčleněním činností a částí majetku do jiných společností, dochází u původního regulovaného subjektu ke snížení aktiv a odpisů. Činnosti potřebné k zajištění licencované činnosti pak společnost nakupuje formou služeb, čímž dochází ke zvýšení nákladů.

V souladu s uvedeným principem tedy ERÚ ve výpočtu povolených výnosů přeskupil části jednotlivých komponent. Konkrétně se hodnota zisku a odpisů souvisejících s vyčleňovaným majetkem přesunula ve stejné výši do nákladů, čímž by měla být, alespoň částečně, zachována kontinuita vývoje jednotlivých komponent regulačního vzorce vzhledem ke skutečnému vývoji daných veličin.

3.1.3 Unbundling

Hlavní změny na energetických trzích jsou realizovány v souladu s legislativou Evropských společenství (ES). Jedním ze základních požadavků směrnic 2003/54/ES³⁾ a 2003/55/ES⁴⁾ bylo právní oddělení jednotlivých činností tak, aby byly nadále vykonávány právně samostatnými subjekty a byla zajištěna právní i faktická rozhodovací nezávislost.

Unbundling představuje prvek liberalizace trhu, jehož cílem je vytvoření struktur umožňujících podnikatelskou soutěž a odstranění monopolu v oblasti energetického průmyslu. Jeho cílem je trvalé rozdělení a osamostatnění takových úrovní vertikálně integrovaných podniků, kde dochází k tvorbě přidané hodnoty. Evropská unie (EU) požaduje formy unbundlingu, které mají přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti. Těmito formami jsou účetní, informační, manažerský a právní unbundling.

V souladu s energetickým zákonem jsou provozovatelé distribučních soustav s více než 100 tisíci odběrateli povinni oddělit činnost distribuce od ostatních licencovaných činností nejpozději od 1. ledna 2007. Distribuční společnosti v elektroenergetice splnily daný požadavek v předstihu a budou vykonávat svou činnost odděleně již od 1. ledna 2006.

Vzhledem k tomu, že v rámci procesu unbundlingu jsou regulované subjekty nuceny vynaložit určité mimořádné náklady, disponuje úřad, v souladu s energetickým zákonem, možností rozhodnout o zahrnutí oprávněných prokazatelných minimálních nákladů na unbundling do cen regulovaných činností.

Metodika výpočtu a kvantifikace minimálních nákladů byla stanovena ex ante. V průběhu zpracování detailních analýz, které pomohly vyloučit neoprávněné náklady a stanovit minimální hranici oprávněných nákladů, byly určeny následující kategorie nákladů:

- provozní jednorázové náklady unbundlingu – budou vynaloženy během období bezprostředně zahrnujícího vlastní realizaci právního unbundlingu;
- investiční náklady unbundlingu – za investiční náklady jsou považovány jednorázové výdaje, které souvisejí s pořízením aktiv nezbytných pro zajištění realizace unbundlingu;
- provozní průběžné náklady unbundlingu – budou pravidelně vynakládány počínaje rokem realizace unbundlingu a v následujících letech z titulu nového charakteru fungování oddělených společností.

Z důvodu výsledné hodnoty nákladů na unbundling rozhodl úřad rozložit jejich uznání do několika let, což znamená, že v cenách za distribuci elektřiny na rok 2006 je uznána pouze část nákladů na unbundling.

3.2 Tvorba cen pro konečné zákazníky

V souvislosti s dokončením procesu liberalizace trhu s elektřinou dochází k úpravě rozsahu regulace vykonávané úřadem. Přechod odběratelů kategorie domácností mezi oprávněné zákazníky s právem volit si svého dodavatele silové elektřiny vyvolal nezbytné změny v dosavadních principech stanovení cen dodávky pro tuto kategorii dříve chráněných zákazníků.

Od 1. ledna 2006 bude výsledná cena dodávky pro zákazníky z kategorie domácností, obdobně jako pro všechny ostatní oprávněné zákazníky, složena z regulovaných cen distribuce (distribučních tarifů na hladině nízkého napětí), ceny systémových služeb, ceny na krytí vícenákladů spojených s podporou výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů a ceny za činnost zúčtování operátorem trhu, a dále z neregulované ceny silové elektřiny.

Na hladině nízkého napětí byl pro podnikatelský maloobdoběr (kategorie C) a maloobdoběr domácností (kategorie D) pro rok 2006 zachován obdobný rozsah tarifních sazeb jako v roce 2005, který umožní zákazníkům optimalizovat své náklady na služby související s dodávkou elektřiny podle charakteru a výše spotřeby.

Vývoj jednotlivých regulovaných položek pro zákazníky na hladině nízkého napětí v letech 2004 až 2006 je uveden v tabulce č. 1.

3.2.1 Neregulované ceny

Oprávnění zákazníci mají možnost volbou svého dodavatele ovlivnit neregulovanou část výsledné ceny dodávky elektřiny, která je tvořena vlastní komoditou (silovou elektřinou), a dále obchodní přírážkou (marží) dodavatele. Na trhu s elektřinou dodavatelé nabízejí cenu zahrnující obě uvedené komponenty, takže je jen velmi obtížné stanovit, jak se uvedené složky neregulované ceny vyvíjejí samostatně.

Cena silové elektřiny

Zvýšení ceny silové elektřiny ze strany dominantního výrobce, společnosti ČEZ, a. s. pro rok 2006 ovlivnilo cenu dodávky elektřiny pro všechny kategorie oprávněných zákazníků. Ceny silové elektřiny na velkoobchodním trhu v České republice se meziročně zvýšily o více než 15 procent. V tomto případě se však jedná o průměrný údaj.

Dopad zvýšení ceny silové elektřiny na jednotlivé kategorie zákazníků se liší podle velikosti a zejména charakteru spotřeby konkrétního odběratele. Vzhledem k rozdílné míře zdražení jednotlivých produktů silové elektřiny dochází k významnému nárůstu cen především pro kategorie odběratelů využívajících elektřinu k vytápění objektů.

Zvýšení ceny silové elektřiny nepříznivě ovlivnilo také náklady provozovatelů přenosových i distribučních sítí na krytí ztrát v soustavách.

3.2.2 Regulované složky ceny dodávky elektřiny

Cena operátora trhu s elektřinou

Cena operátora trhu s elektřinou za činnost zúčtování byla pro rok 2005 ve výši 4,63 Kč/MWh. Končící proces liberalizace trhu s elektřinou v průběhu roku 2005 významně nezvýšil náklady na úpravu informačního systému na straně operátora trhu s elektřinou. K podstatným investicím (zejména zavedení systému pro předávání údajů pro obchodní účely, zavedení vnitrodenního a vyrovnávacího trhu a dále zavedení systému typových diagramů dodávek nezbytného pro vyhodnocování obchodů s elektřinou pro zákazníky bez průběhového měření elektřiny) došlo již v předchozích letech.

Cena systémových služeb

Systémové služby jsou nezbytné k zajištění vyrovnané výkonové bilance mezi výrobou elektřiny a její spotřebou. Provozovatel přenosové soustavy zajišťuje tyto služby prostřednictvím nákupu podpůrných služeb od jednotlivých poskytovatelů, jejichž náklady se promítají do cen konečných odběratelů formou ceny za systémové služby.

Trend snižování nákladů na nákup podpůrných služeb, v důsledku stabilizace systému spolu se zvyšující se spotřebou, vedl k poklesu ceny systémových služeb o 15,52 Kč/MWh na úroveň 156,28 Kč/MWh.

Geny za službu sítě

Cena za službu sítě se skládá z ceny za přenosové služby a ceny za distribuční služby. Ceny za službu sítě pro rok 2006 budou ovlivněny několika faktory:

1) Cena za přenosové služby

Průměrná cena za použití přenosové soustavy klesla ze 130,14 Kč/MWh pro rok 2005 na 110,15 Kč/MWh pro rok 2006. Toto snížení se také promítlo do cen distribuce elektřiny na nižších napěťových hladinách.

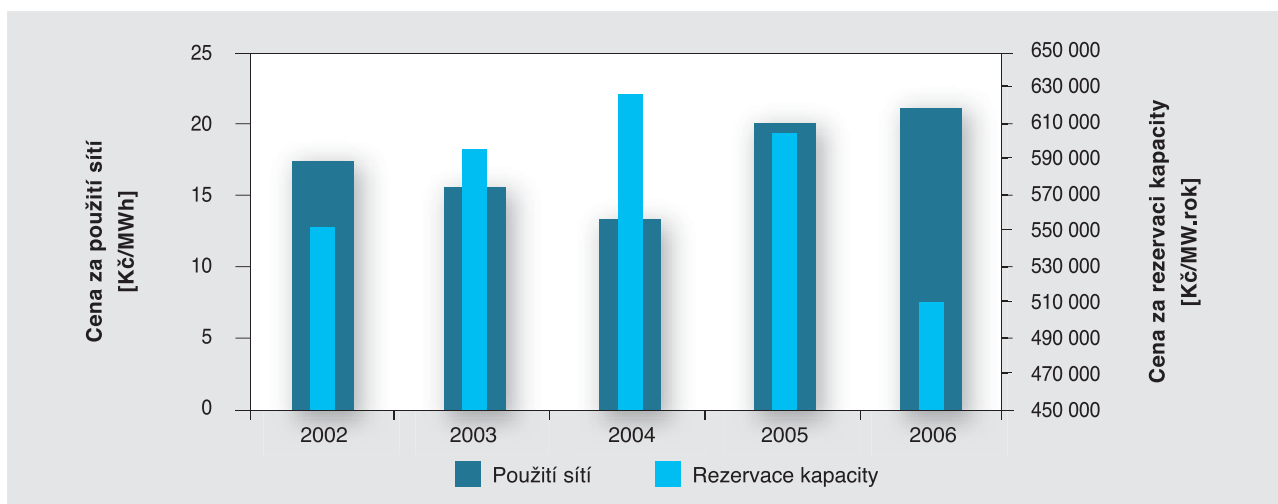
Výrazné snížení ceny rezervované kapacity na úrovni přenosové soustavy je způsobeno zahrnutím podstatné části výnosů z aukcí na přeshraničních profilech do výpočtu cen v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1228/2003 ze dne 26. června 2003, o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou. Další část prostředků získaných z těchto aukcí je použita provozovatelem přenosové soustavy na zaplacení kompenzačních plateb mezi provozovateli národních přenosových sítí v regionu a dále na rozvoj přenosových sítí (zejména v oblasti přeshraničních konektorů). Vývoj cen za přenos elektřiny je uveden v grafu č. 1.

Tabulka č. 1 Vývoj jednotlivých regulovaných položek pro zákazníky na hladině nízkého napětí

Regulované položky	2004 [Kč/MWh]	2005 [Kč/MWh]	2006 [Kč/MWh]	Podíl jednotlivých složek ceny 2006 [%]	Změna složek ceny 2006-2005 [Kč/MWh]	Změna složek ceny 2006-2005 [%]
Cena operátora trhu s elektřinou (OTE) za činnost zúčtování vztahovaná k odběru konečných zákazníků včetně lokální spotřeby	4,10	4,63	4,63	0,35	0,00	0,00
Cena za systémové služby	172,00	171,80	156,28	11,98	-15,52	-9,03
Cena na krytí vícenáskladů spojených s výkupem elektřiny z obnovitelných zdrojů, kogeneace a druhotných zdrojů	41,51	39,45	28,26	2,17	-11,19	-28,37
Služby sítě:						
Cena pro provozatele distribuční soustavy za zprostředkování plateb	0,10	0,10	0,10	0,01	0,00	0,00
Příspěvek na decentralní výrobu pro zdroje připojené k distribuční soustavě	8,67	7,52	7,48	0,57	-0,04	-0,53
Cena na krytí ztrát hrazených OTE	0,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kumulativní jednosložková cena za službu sítě	1 025,42	1 026,92 ^{*)}	1 108,05	84,92	81,13	7,90
Celkem za regulované položky	1 252,43	1 250,42	1 304,80	100,00	54,38	4,35

*) Kumulativní jednosložková cena za službu sítě zaktualizovaná v závislosti na spotřebě konečných zákazníků kategorie domácností připojených na hladině nízkého napětí – pro rok 2005.

Graf č. 1 Vývoj jednotlivých složek cen za přenos elektřiny

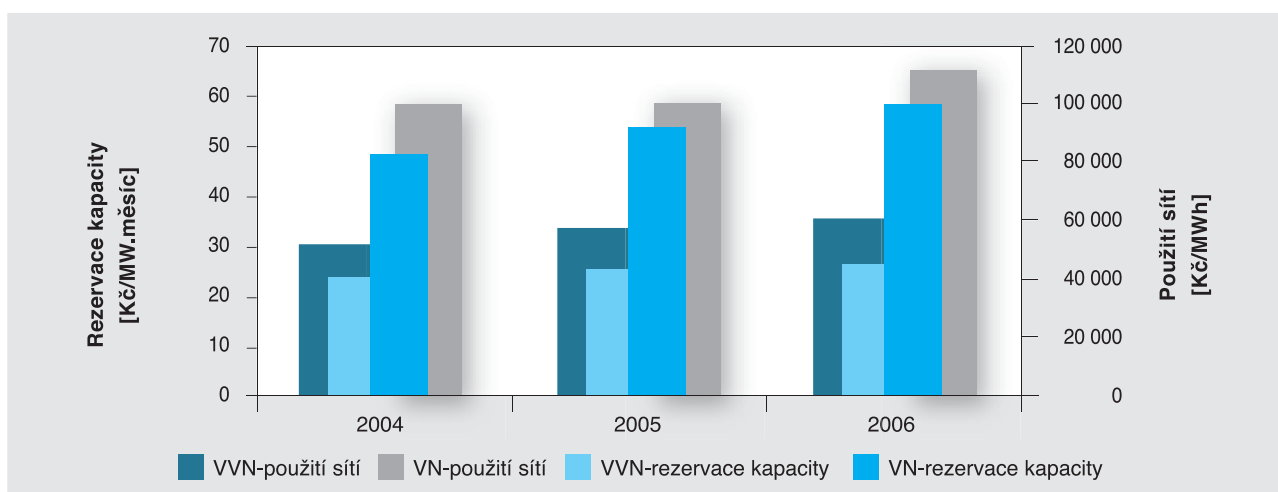
2) Cena za distribuci

Ceny za distribuci na hladinách velmi vysokého a vysokého napětí nepříznivě ovlivnilo nejen snižování rezervované kapacity konečných zákazníků, ale také změny na trhu s elektřinou. Legislativní požadavek na provedení právního unbundlingu vyvolal další náklady související s vyčleněním části podniku distributorů, které byly částečně promítnuty do povolených výnosů regionálních distribučních společností, resp. do stanovení ceny rezervované kapacity.

Zvýšení cen za použití sítě, které tvoří proměnnou složku tarifů za distribuci na obou napěťových hladinách, bylo způsobeno výrazným zvýšením ceny silové elektřiny na velkoobchodním trhu, kterou distribuční společnosti nakupují na krytí ztrát.

Vývoj obou uvedených složek ceny za distribuci mezi roky 2005 a 2006 je uveden v grafu č. 2.

Graf č. 2 Vývoj jednotlivých složek cen za distribuci elektřiny na napěťových hladinách velmi vysokého napětí a vysokého napětí

Ceny za decentralní výrobu

Cena za decentralní výrobu respektuje snižování nákladů na ztráty v nadřazených napěťových úrovních v důsledku zapojení zdrojů přímo do nižších hladin napětí distribučních soustav. Výše cen za decentralní výrobu na jednotlivých napěťových hladinách byly ponechány na úrovni roku 2005.

Výsledný příspěvek konečných odběratelů na decentralní výrobu, z výše uvedeného důvodu a v důsledku nárůstu spotřeby, mírně klesá na celorepublikový průměr 7,48 Kč/MWh.

Cena na krytí vícenákladů spojených s výkupem elektřiny z obnovitelných zdrojů a kombinované výroby elektřiny a tepla

Výše příspěvku na krytí vícenákladů souvisejících s výkupem elektřiny z obnovitelných zdrojů, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů klesla z 39,45 Kč/MWh v roce 2005 na cenu 28,26 Kč/MWh pro rok 2006.

Tento výrazný pokles byl způsoben dvěma hlavními faktory. V důsledku nárůstu tržní ceny elektřiny je snižován rozdíl mezi tržní cenou elektřiny a výkupními cenami z těchto zdrojů, čímž se zmírňují vyvolané vícenáklady na podporu ekologických technologií. Zároveň byla úřadem přehodnocena metodika stanovení výše příspěvku, která původně vycházela z předpokládaného nárůstu výroby elektřiny v následujícím kalendářním roce, pro který je stanovena výše příspěvku. Skutečnost z let 2003 a 2004 ale ukázala, že předpoklad výroby ze strany jednotlivých výrobců a potencionálních investorů byl nadhodnocený a nedošlo k plánovanému zvýšení objemu výroby z podporovaných zdrojů. Nově přijatá metodika vychází z historických údajů o skutečné výrobě se zohledněním reálně očekávaného rozvoje využívání těchto technologií v následujícím roce.

V souvislosti s nově přijatým zákonem o podpoře využívání obnovitelných zdrojů a dále v souvislosti s podporou druhotných zdrojů a kombinované výroby elektřiny a tepla podle energetického zákona, lze nadále očekávat nárůst objemu vyrobené podporované elektřiny, a tím i postupné zvyšování příspěvku.

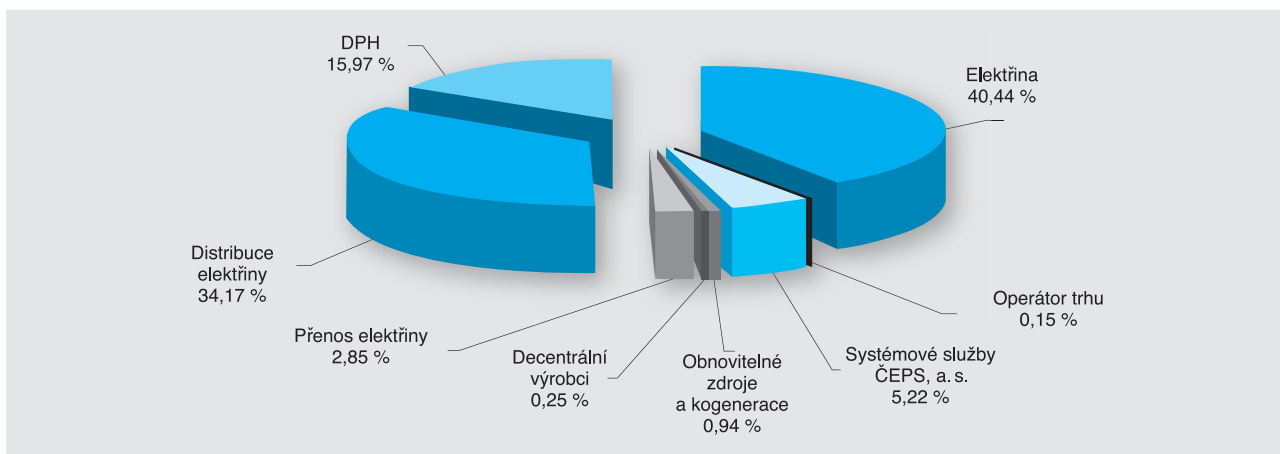
Cena elektřiny pro domácnosti

Výsledná cena dodávky elektřiny pro domácnosti je tvořena z regulovaných cen distribuce a souvisejících služeb a z neregulované ceny silové elektřiny, která se podílí přibližně 48 procenty na výsledné ceně (bez uvažování DPH).

Zvýšení cen dodávek elektřiny pro domácnosti pro rok 2006 je způsobeno především zvýšením neregulované části, tj. ceny za vlastní elektřinu, jejíž úroveň se proti roku 2005 navýšila o více než 15 procent na velkoobchodním trhu. Regulované položky stanovené úřadem celkem vzrostly v průměru o 4,3 procenta.

Procentní zastoupení jednotlivých složek, ze kterých se skládá průměrná cena dodávky elektřiny pro domácnosti v roce 2006, je uvedeno v grafu č. 3. Vývoj průměrné ceny dodávky elektřiny a jejich jednotlivých složek od roku 2002 je uveden v grafu č. 4.

Graf č. 3 Procentní zastoupení jednotlivých složek v průměrné ceně dodávky elektřiny domácnostem pro rok 2006

Průměrné zvýšení ceny pro domácnosti za celou Českou republiku pro rok 2006, ve srovnání s rokem 2005, činí 9 procent. Meziroční zvýšení cen se pohybuje v rozmezí od 4,2 procenta ve středních Čechách do 13,3 procenta na severní Moravě. Zvýšení ceny elektřiny pro jednotlivé odběratele se liší s ohledem na zvolenou sazbu, charakter a množství spotřeby.

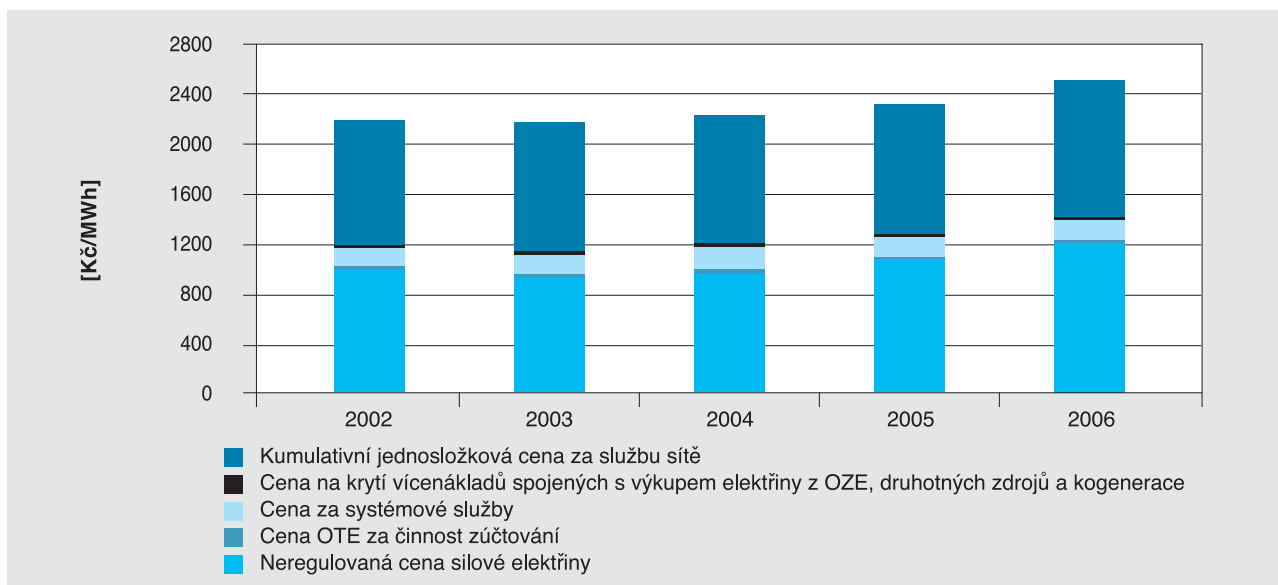
Meziroční zvýšení cen pro jednotlivé regiony při uvažování nabídkových cen regionálních dodavatelů (obchodníků příslušné distribuční společnosti) je uvedeno v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2 Změny průměrných cen v kategorii malooběru domácností v regionech jednotlivých dodavatelů mezi roky 2005 a 2006

Společnost	Maloodběr domácností [%]
E.ON Energie, a. s.	9,50
Pražská energetika, a. s.	9,90
ČEZ Distribuce, a. s. / dříve SČE, a. s.	9,70
ČEZ Distribuce, a. s. / dříve SME, a. s.	13,30
ČEZ Distribuce, a. s. / dříve STE, a. s.	4,20
ČEZ Distribuce, a. s. / dříve VČE, a. s.	6,30
ČEZ Distribuce, a. s. / dříve ZČE, a. s.	9,40

Rozdílný nárůst v jednotlivých regionech ovlivnilo zejména sloučení distribučních společností vlastněných společností ČEZ, a. s. (SČE, a. s., SME, a. s., STE a. s., VČE, a. s., ZČE, a. s.) a přechod na společné ceny skupiny ČEZ z původních odlišných regionálních cen.

Graf č. 4 Vývoj průměrné ceny dodávky elektřiny pro domácnosti

Cena dodavatele poslední instance

Od 1. ledna 2006 budou úřadem nově stanoveny ceny elektřiny dodávané zákazníkům dodavatelem poslední instance. Institutu dodávky od dodavatele poslední instance budou moci využít zákazníci v případech, kdy jejich stávající dodavatel pozbyl schopnost dodávat elektřinu. Dodavatel poslední instance by současně měl být pojistkou pro malé zákazníky a domácnosti, kteří mají právo volby svého dodavatele elektřiny, avšak z různých příčin dodavatele na trhu s elektřinou nenalezli. Dodávka poslední instance se uskutečňuje za regulované ceny.

Ceny elektřiny poskytované dodavatelem poslední instance byly pro rok 2006 stanoveny na základě nabídek silové elektřiny ze strany výrobců a obchodníků dostupných na trhu s elektřinou. Pro stanovení výše cen dodavatele poslední instance v jednotlivých sazbách byly použity charakteristické průběhy zatížení (tzv. typové diagramy dodávek), které byly oceněny prostřednictvím těchto dostupných cenových nabídek silové elektřiny. Jako základ pro ocenění sloužila jednotlivá pásma Duhové energie nabízená dominantním výrobcem elektřiny společností ČEZ, a. s. Je nezbytné mít tedy na zřeteli, že při stanovení cen pro dodavatele poslední instance nemohl úřad ovlivnit cenu silové elektřiny na straně výroby, ale mohl použít pouze výsledné produkty silové elektřiny nabízené výrobci.

Ceny dodavatele poslední instance platí pouze pro ty případy, kdy zákazník o dodávku poslední instance požádá, nebo je do ní zařazen z různých důvodů (např. stávající dodavatel není oprávněn nadále elektřinu dodávat). Koneční zákazníci tento institut však dosud nevyužili.

3.3 Obnovitelné zdroje, kombinovaná výroba elektřiny a tepla a druhotné zdroje

Podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů byla před přijetím zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů upravena energetickým zákonem. Takto obecně zakotvená podpora nevytvářela dostatečnou jistotu pro investory vložit prostředky do rozvoje těchto zdrojů, zejména z hlediska záruk dlouhodobého vývoje cenové regulace v této oblasti.

Přijetí zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů představuje významný posun. Investorům do obnovitelných zdrojů zaručuje zákon patnáctiletou dobu návratnosti vložených prostředků u jednotlivých kategorií obnovitelných zdrojů. Cílem zákona je zvýšení podílu elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů na hrubé spotřebě elektřiny v takovém rozsahu, aby Česká republika splnila v roce 2010 národní indikativní cíl ve výši 8 procent. Energetický regulační úřad pak stanovuje vždy na kalendářní rok dopředu výši podpory obnovitelných zdrojů tak, aby byly vytvořeny podmínky pro naplnění uvedeného indikativního cíle.

Podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů realizuje úřad prostřednictvím cenových rozhodnutí již od roku 2001. V průběhu roku 2005 byly pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů stanoveny nejen výkupní ceny, ale také zelené bonusy, které představují nový způsob podpory zavedený zákonem o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Principy stanovení cen a další související otázky vyplývající z uvedeného zákona zakotvil úřad v prováděcích vyhláškách k danému zákonu, které během roku 2005 vydal.

Pro rok 2006 byla v rámci stanovení cen významně rozšířena struktura členění kategorií obnovitelných zdrojů. Pro stanovení podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů bylo nutné v roce 2005 shromáždit a analyzovat údaje pro více než třicet kategorií podporovaných zdrojů. Kategorie podporovaných obnovitelných zdrojů jsou určeny nejen druhem primární energie (palivem) a technologií přeměňující energii na elektřinu, ale také datem uvedení zařízení do provozu. Téměř pro všechny kategorie (kromě spalování biomasy a fosilních paliv) byly určeny jak minimální výkupní ceny, tak zelené bonusy. Dále byla například pro spalování biomasy zavedena nová kategorie – paralelní spalování biomasy a neobnovitelného zdroje. V kategorii spalování bioplynu byla nově provedena diferenciacce cen podle použité technologie a typu paliva u nových zdrojů.

Stanovení výkupních cen a zelených bonusů z obnovitelných zdrojů probíhalo v roce 2005 ve spolupráci s příslušnými státními institucemi, především v součinnosti s Ministerstvem životního prostředí ČR (MŽP), na jejichž vydané legislativní předpisy analýza cen a bonusů úzce navazovala. Údaje pro stanovení cen a bonusů byly získávány také ve spolupráci s příslušnými asociacemi a sdruženími zastřešujícími podnikatelskou činnost v obnovitelných zdrojích elektřiny.

Energetický regulační úřad se při přípravě cen pro rok 2006 zabýval podporou výroby elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla. Pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla jsou podle novely energetického zákona možným způsobem podpory pouze příspěvky k tržní ceně. Výše příspěvků, které úřad stanovil pro rok 2006, zohledňuje nejen výrazný nárůst ceny zemního plynu, který je v převážné míře užíván jako palivo v malých a středních kogeneračních jednotkách do 10 MW, ale také zvýšenou míru rizika uplatnění elektřiny z těchto zdrojů na trhu s elektřinou. Z tohoto důvodu byla vymezena nová podporovaná kategorie zdrojů v rozmezí 5 až 10 MW spalující zemní plyn. V případě velkých kogeneračních jednotek nad 10 MW byl příspěvek také příslušně upraven. Nově ERÚ zavedl možnost souběhu podpor, kterou mohou uplatňovat výrobci za určených podmínek, pokud v kogeneračním režimu spalují obnovitelné nebo druhotné zdroje.

Novela energetického zákona zavádí podporu pro výrobu elektřiny při spalování druhotných energetických zdrojů. Podpora je, obdobně jako v případě kombinované výroby elektřiny a tepla, realizována formou příspěvků k tržní ceně elektřiny. Pro rok 2006 stanovil úřad na základě analýz dostupných údajů dvě kategorie druhotných zdrojů. První kategorií jsou všechny druhotné zdroje s výjimkou degazačního plynu (důlní plyn z otevřených dolů). Příspěvek k tržní ceně slouží ke krytí zvýšených nákladů výrobců elektřiny při spalování druhotných zdrojů. Druhou kategorií je degazační plyn. Výše příspěvku v tomto případě reflektuje nejen vícenásobky na palivo, ale také slouží ke krytí části investičních nákladů na výstavbu zdroje využívající tento druh paliva. S rozvojem výroby elektřiny spalováním druhotných zdrojů dojde v budoucích letech pravděpodobně k další diverzifikaci příspěvků podle použité technologie a typu paliva.

V roce 2005 byla zahájena liberalizace českého plynárenského trhu, která by měla být dokončena v roce 2007. Energetický regulační úřad si v souvislosti s přípravou na plně liberalizovaný trh stanovil cíle, které konkretizují základní úkoly dané energetickým zákonem. Tyto úkoly začal naplňovat již na počátku II. regulačního období, tedy v roce 2005, což představovalo především zajištění rovnoměrnějšího vývoje prodejních cen zemního plynu v souvislosti s volatilitou nákupních cen od zahraničního dodavatele a tím zachování cenové stability pro konečného zákazníka, zachování kvality dodávky plynu a motivace regulovaných subjektů ke zvyšování efektivity všech regulovaných činností, což by se v konečné podobě mělo projevit jak v ceně zemního plynu pro konečného zákazníka, tak v kvalitě poskytovaných služeb.

4.1 Liberalizace trhu v roce 2005

První etapa liberalizace trhu se zemním plynem s sebou přinesla řadu změn v jeho fungování. Od 1. ledna 2005 se na trhu objevili první oprávnění zákazníci, jejichž nové postavení je spojeno s možností svobodné volby dodavatele zemního plynu. Vedle oprávněných zákazníků pak na plynárenském trhu zůstali chránění zákazníci, kteří nadále představovali jeho většinový podíl. V roce 2005 se stali oprávněnými zákazníci všichni koneční zákazníci, kteří měli v roce 2003 spotřebu plynu vyšší než 15 mil. m³ a všichni držitelé licence na výrobu elektřiny spalující plyn v tepelných elektrárnách nebo při kombinované výrobě elektřiny a tepla, a to v rozsahu své spotřeby na tuto výrobu.

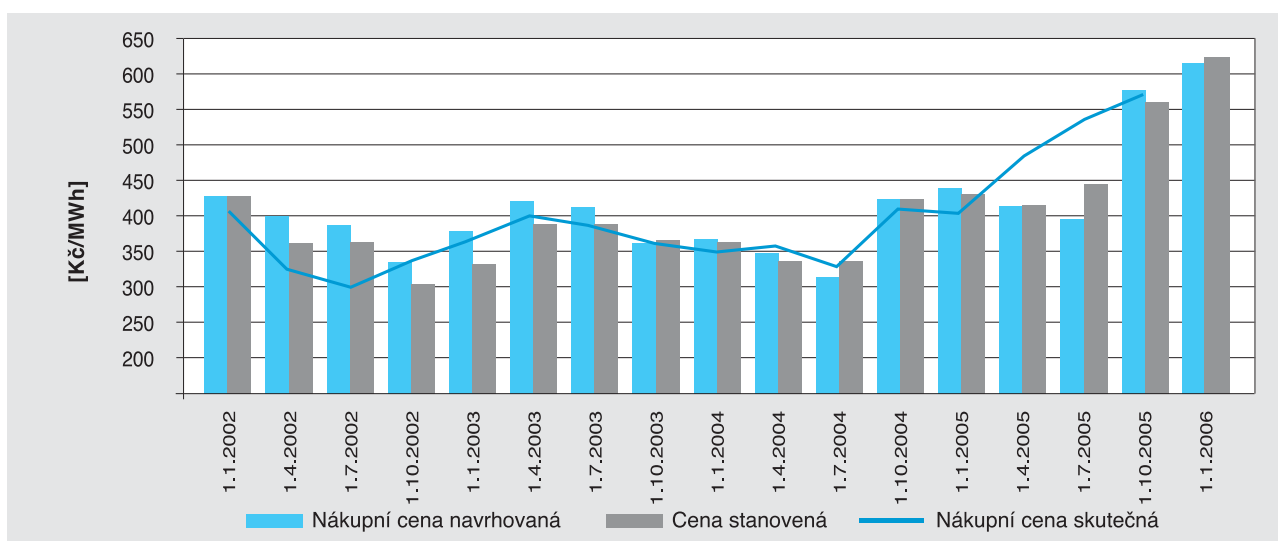
Následným krokem v liberalizaci trhu je rok 2006, kdy se oprávněnými zákazníky stávají všichni koneční odběratelé zemního plynu s výjimkou domácností. Posledním krokem v liberalizaci českého plynárenského trhu bude následující rok, kdy se od 1. ledna 2007 stanou oprávněnými zákazníci všichni koneční spotřebitelé zemního plynu.

Cílem liberalizace trhu s plynem je vznik konkurenčního prostředí a s ním související skutečné možnosti výběru dodavatele. Na základě podnětů konečných zákazníků, kteří se stali od 1. ledna 2005 zákazníky oprávněnými a kteří se cítili být poškozováni vystavením účinků nefungujícího soutěžního prostředí, provedl ERÚ ve druhé polovině roku 2005 analýzu stavu trhu se zemním plynem v České republice, stupně jeho liberalizace, úrovně konkurence a analýzu důsledků, které s sebou přinese další etapa liberalizace tohoto trhu od 1. ledna 2006. Ze závěru z provedené analýzy bylo zřejmé, že žádná skutečná konkurence na trhu s plynem v České republice zatím neexistuje a nelze očekávat příchod jiného konkurenceschopného dodavatele pro asi 140 tisíc maloodběratelů, kteří se stávají oprávněnými zákazníky v roce 2006. Po zvážení všech okolností Energetický regulační úřad rozhodl od 1. ledna 2006 o dočasném omezení cen zemního plynu a dodávek služeb uskladňování od společnosti RWE Transgas, a. s. a prodejních cen od obchodníků distribučních společností, kteří nakupují zemní plyn od RWE Transgas, a. s.

4.2 Tvorba a stanovení cen

V odvětví plynárenství stanovuje ERÚ ceny plynu jednou ročně vždy s platností od 1. ledna. Změny spojené se změnou ceny energie v návaznosti na vývoj situace na trhu lze provádět také s platností od 1. dubna, 1. července a 1. října daného roku. V průběhu roku 2005 klesly ceny dodávky zemního plynu k 1. dubnu na základě snížení nákupních cen zemního plynu ze zahraničí. K mírnému nárůstu cen dodávky došlo k 1. červenci, k výraznému navýšení cen dodávky zemního plynu pak následně k 1. říjnu. Důvodem zvyšování cen zemního plynu v roce 2005 byl značný nárůst ceny ropy na světových trzích a následné zvyšování cen konkurenčních paliv, lehkého a těžkého topného oleje, od kterých je cena zemního plynu odvozována. Vývoj předacích cen zemního plynu od společnosti RWE Transgas, a. s. regionálním distribučním společností je uveden v grafu č. 5.

Graf č. 5 Vývoj předacích cen zemního plynu od společnosti RWE Transgas, a. s. regionálním distribučním společností

Liberalizovaný trh s sebou přináší nutnost sjednávání cen mezi zákazníkem a jeho dodavatelem. V síťových odvětvích, konkrétně v přepravě a distribuci, však nelze plně zajistit konkurenci na trhu a je tedy nutné zajistit dohled nad vývojem cen těchto služeb formou regulace.

Regulovanými cenami jsou tak cena za přepravu a cena za distribuci. Pro oprávněné zákazníky, vyjma regulovaných cen za přepravu a distribuci, je cena dodávky zemního plynu včetně samotného zemního plynu (komodity) a cena za uskladňování cenami smluvními. Ceny chráněnému zákazníkovi jsou regulovány v plné míře.

Možnost oprávněných zákazníků sjednat si po 1. lednu 2005 služby spojené s dodávkou plynu znamenala pro ERÚ úkol stanovit pro tuto skupinu zákazníků cenu za přepravu plynu a ceny za distribuci plynu. Na základě analýz provedených v průběhu roku 2004 a predikcí možného vývoje chování plynárenských společností, převážně v souvislosti s oddělením činnosti přepravy a distribuce od obchodu s plynem, stanovil ERÚ metodiku výpočtu cen za tyto služby.

4.2.1 Cena za přepravu

Přeprava zemního plynu zahrnuje převážně náklady spojené s dopravou zemního plynu přepravním systémem ČR, ale zároveň i náklady spojené se zajištěním standardů kvality zemního plynu a náklady související s vyrovnáním plynárenské soustavy ČR.

Jedná se o pevnou jednosložkovou cenu, tedy o cenu, která je vztažena pouze k jedné základně a je pro celý trh jednotná a vzdálenostně nezávislá s ohledem na malou rozlohu ČR. Stanovenou základnou je množství plynu, které je třeba přepravit během jednoho dne, jedná se o požadovanou maximální denní kapacitu ze všech ročních hodnot. Cena za přepravu je stanovena pro smlouvy s délkou jednoho roku a více.

Rovněž je umožněno uzavírat smlouvu o přepravě na období kratší, tedy na období od jednoho měsíce, nejdéle však na 12 měsíců. Stanovení ceny na kratší období než jeden rok vycházelo ze skutečnosti, že v různých měsících roku je přepravní soustava využívána různou měrou a tedy náročnost zabezpečení přepravní kapacity pro kratší období závisí na konkrétních měsících a na délce období. Energetický regulační úřad stanovil faktory pro jednotlivé kalendářní měsíce, jejichž hodnoty umožňují určit ceny za přepravu při uzavírání měsíčních smluv o přepravě z ceny roční.

Z důvodu zajištění stabilizace soustavy a zamezení spekulacím při sjednávání kapacit byla stanovena platba za překročení denní rezervované kapacity sjednané ve smlouvě o přepravu, která byla uplatňována od 1. ledna 2005.

S povinností denního bilancování přepravní soustavy souvisí další ceny a platby, které pro subjekty bilancování ERÚ stanovil a které jsou nezbytné pro zajištění funkčního modelu trhu. Výsledkem analýzy akumulace přepravní soustavy bylo nastavení koeficientů pro výpočet bilanční a nominační tolerance. Stanoven byl rovněž postup pro určení plateb za mimotoleranční bilanční odchylku a mimotoleranční nominační odchylku.

V souladu s energetickým zákonem byl provozovatel přepravní soustavy povinen oddělit činnost přepravy od ostatních licencovaných činností nejpozději od 1. ledna 2006. V rámci procesu unbundlingu provozovatel přepravní soustavy byl nucen vynaložit určité mimořádné náklady, které požádal zahrnout do cen přepravy. Úřad, v souladu s energetickým zákonem, disponuje možností rozhodnout o zahrnutí oprávněných prokazatelných minimálních nákladů na unbundling do cen regulovaných činností.

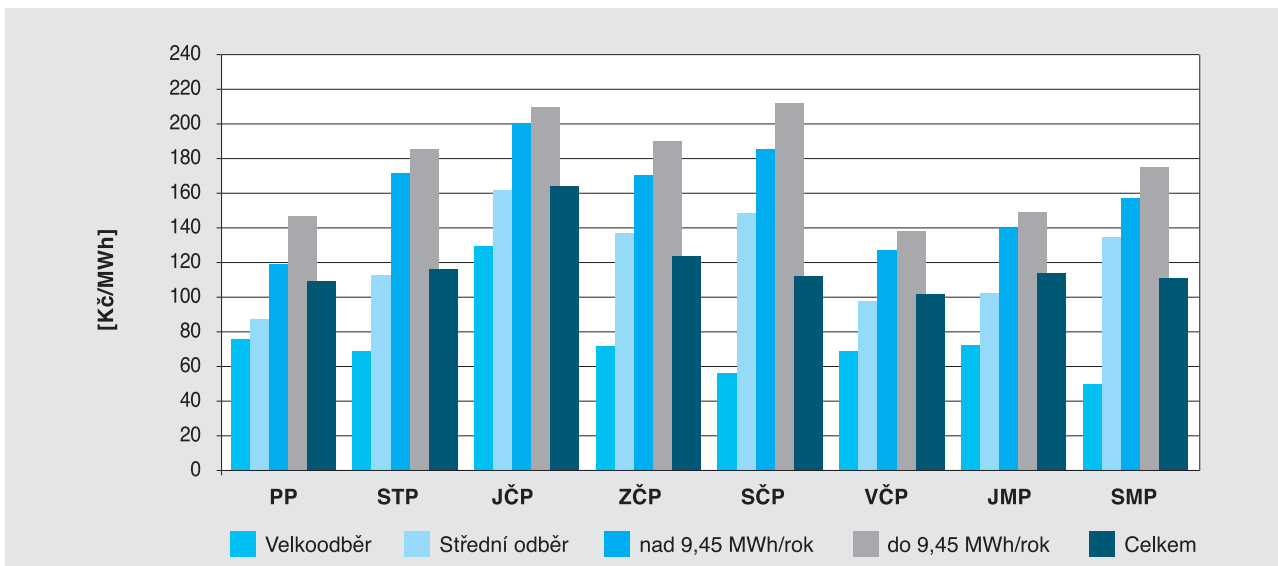
Energetický regulační úřad použil stejnou metodu posouzení nákladů na unbundling jako v odvětví elektroenergetiky a stanovil oprávněné minimální náklady na unbundling provozovatele přepravní soustavy a jejich časové rozložení do ceny za přepravu.

4.2.2 Cena za distribuci

Druhou regulovanou složkou ceny, která spolu s ostatními tvoří celkovou cenu dodávky, je cena distribuce. V této ceně jsou uhrazeny náklady příslušných distribučních společností, které souvisí s dopravou zemního plynu rozvodnými distribučními systémy, opravami a údržbou potrubního systému, měřeními, odečty a fakturací. Z důvodu odlišnosti distribučních soustav jednotlivých regionů (délka, struktura) jsou i ceny pro každou regionální distribuční soustavu různé.

Ceny za distribuci, na rozdíl od ceny přepravy, byly stanoveny jako dvousložkové. To znamená, že část nákladů je hrazena v závislosti na odebraném množství plynu, tedy ve variabilní složce ceny, a zbytek nákladů je zafixován, v případě malých odběratelů ve formě stálých měsíčních platů, v případě větších odběrů ve formě ceny za maximální denní kapacitu. Ceny za distribuci pro jednotlivé regionální distribuční společnosti v roce 2005 jsou uvedeny v grafu č. 6.

Graf č. 6 Průměrné ceny za distribuci pro rok 2005

Konečné ceny za distribuci jsou stanoveny pro jednotlivá odběrová pásma v každé kategorii zákazníků. Tento soubor cen je shodný pro celé území, ve kterém zabezpečuje distribuci zemního plynu jedna distribuční společnost. Princip, na jehož základě byla stanovena metodika pro výpočet cen za distribuci, vychází z toho, že náklady na využívání distribuční soustavy jsou rozdělovány podle využívání distribuční soustavy zákazníky daného odběrového pásma v dané kategorii zákazníků, s přihlédnutím k připojení k dálkovodům a místním sítím. Na základě rozdělení nákladů na distribuci je možné rozdělit i povolené výnosy na jednotlivé kategorie a následně tak stanovit ceny pro jednotlivé kategorie zákazníků a odběrová pásma.

V roce 2005 proběhly podrobné analýzy za účelem zjištění funkčnosti cen za distribuci stanovených pro tento rok. Bylo zjištěno, že je nutné upřesnit stávající model výpočtu regulované ceny za distribuci a zajistit jeho jednotnost v uplatňování na trhu pro následující období. Konkrétně byl zpřesněn princip nákladovosti jednotlivých skupin zákazníků projevující se následujícími změnami:

- v kategorii velkoodběratel dochází ke sjednocení segmentace těchto zákazníků;
- zohledňuje rozdílné využití služby uskladňování jednotlivými typy odběratelů;
- koneční zákazníci, kteří jsou připojeni k dálkovodu a odebírají plyn přes vlastní regulační stanici, mají z důvodů vyšších nákladů spojených s připojením sníženou cenu za distribuci;
- třetí pásmo kategorie maloodběratel a domácnosti je rozčleněno na deset odběrových pásem;
- čtvrté pásmo kategorie maloodběratel a domácnosti nemá stálý měsíční plat.

Distribuci, stejně jako přepravu, lze realizovat na základě ročních smluv o distribuci na období jednoho roku a více, ale rovněž na základě smluv měsíčních na období kratší. Cena distribuce, kterou úřad stanovil, je cena platná pro roční smlouvy s pevnou distribuční kapacitou. Pro období kratší než jeden rok jsou stanoveny rovněž faktory pro jednotlivé kalendářní měsíce, pomocí nichž se určuje cena distribuce pro měsíční smlouvy.

V případě překročení denní rezervované distribuční kapacity sjednané ve smlouvě s provozovatelem distribuční soustavy je oprávněný zákazník nebo obchodník povinen uhradit provozovateli distribuční soustavy platbu určenou podle stanoveného vzorce. Tento princip bylo nutné zavést z důvodu zajištění stability distribuční soustavy.

4.2.3 Ceny pro oprávněné zákazníky

Jak již bylo uvedeno, základním právem oprávněného zákazníka je volba svého dodavatele zemního plynu. Cena dodávky je složena z popsaných regulovaných cen, ostatní složky ceny jsou výsledkem smluvní dohody zákazníka a jím zvoleného dodavatele.

Počátkem roku 2005 ERÚ obdržel několik podnětů od oprávněných zákazníků na zahájení správních řízení o nedohodě ceny a smluvních podmínkách a nemožnosti zvolit si svého dodavatele zemního plynu.

Na základě provedených zjištění ERÚ rozhodl od 1. ledna 2006 o dočasném zavedení omezení cen za uskladňování, cen dodávek od společnosti RWE Transgas, a. s. a cen dodávek od obchodníků, kteří nakupují zemní plyn od RWE Transgas, a. s. formou maximálních cen. Úřad bude stanovovat maximální ceny nejméně do 31. března 2007.

Energetický regulační úřad analyzoval možné způsoby zavedení omezení cen pro oprávněné zákazníky. Ze závěrů analýz vyplynulo, že jako nejvhodnější metoda se ukazuje regulace ceny způsobem, který byl využíván v předchozích regulačních obdobích, kdy byly ceny stanovovány čtvrtletně a byla využívána následná korekce cen zohledňující skutečně vzniklé náklady na pořízení zemního plynu.

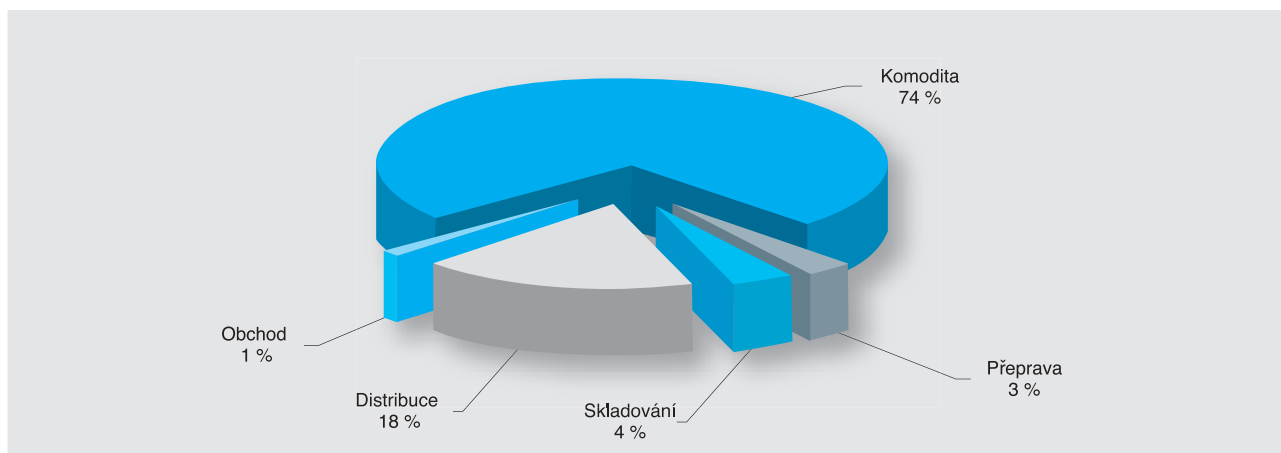
Podle analýzy provedené ERÚ by toto opatření mělo oprávněným zákazníkům uspořit celkem 1,7 mld. Kč za rok 2006, což představuje přibližně 6 procent z nákladů na nákup zemního plynu. Vliv zavedení regulace pro oprávněné zákazníky spočívá jednak ve zohlednění efektu uskladňování zemního plynu, kdy je v zimním období těžen levnější plyn vtlačeny v letním období, jednak v zavedení regulovaných marží jednotlivých obchodníků.

Pokud dojde ke změně podmínek, které by zajišťovaly funkčnost trhu a vytvoření konkurence, budou uvedená omezení s platností od 1. dubna 2007 zrušena.

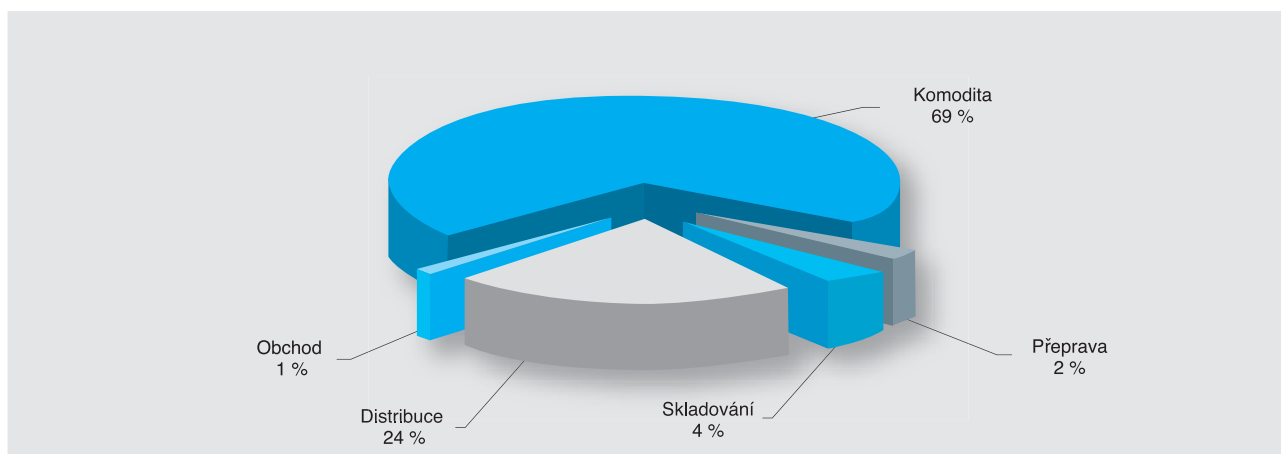
4.2.4 Ceny pro chráněné zákazníky

Cena dodávky zemního plynu od obchodníka společnosti RWE Transgas, a. s. příslušným držitelům licence, kteří dodávají plyn chráněným zákazníkům připojeným k regionálním distribučním soustavám, v rozsahu dodávek chráněným zákazníkům, byla stanovena jako dvousložková. Pro chráněné zákazníky je tato cena regulována v plné míře, tedy včetně ceny za uskladňování a ceny za zemní plyn. Cena komodity je nejvýznamnější složkou konečné ceny dodávky, představuje 70 až 80 procent. Podkladem pro stanovení této ceny jsou především predikce vývoje cen ropných produktů na světových trzích, predikce kurzu české koruny k americkému dolaru a k euru. Dále se cena koriguje o rozdíl mezi skutečnými náklady na nákup plynu společností Transgas, a. s. a úřadem stanovenou cenou v předchozím uzavřeném čtvrtletí, jak již bylo uvedeno. Procentní skladbu ceny dodávky pro chráněného zákazníka znázorňují graf č. 7 a graf č. 8.

Graf č. 7 Struktura ceny dodávky pro chráněné zákazníky kategorie střední odběr – 1. leden 2006

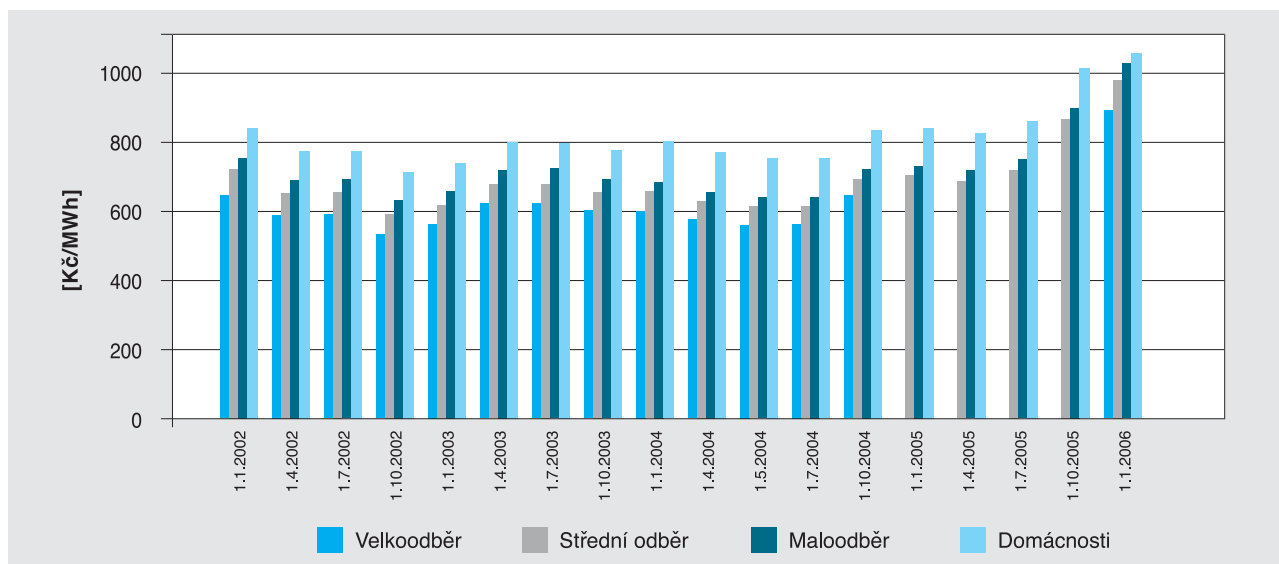

Graf č. 8 Struktura ceny dodávky pro chráněné zákazníky kategorie maloodběr a domácnosti – 1. leden 2006

Část dvousložkové ceny dodávky je vztažena k odebranému množství plynu a je chápána jako proměnná. Druhá část je zafixována v případě malých odběratelů ve formě stálých měsíčních platů, v případě větších odběrů ve formě ceny za maximální denní kapacitu. Vývoj průměrných cen pro jednotlivé kategorie zákazníků je znázorněn v grafu č. 9.

Graf č. 9 Vývoj průměrných cen dodávky pro jednotlivé kategorie chráněných zákazníků

Nově byla stanovena platba za překročení denní rezervované pevné kapacity sjednané ve smlouvě mezi obchodníkem společnosti RWE Transgas, a. s. a příslušným držitelem licence, který dodává plyn chráněným zákazníkům připojeným k regionální distribuční soustavě. Zavedení této platby bylo nutnou podmínkou pro správné nastavení hodnot rezervovaných pevných kapacit ve smlouvách a následně pro správné a nediskriminační stanovení ceny dodávky pro jednotlivé skupiny zákazníků.

V průběhu roku 2005 byla prováděna měření pro typové diagramy dodávky a zkoumány odběrové diagramy jednotlivých regionálních distribučních společností v členění po jednotlivých typech odběratelů. Tyto údaje dávají novou přesnější představu o využití distribučních soustav, přepravní soustavy a podzemních zásobníků jednotlivými typy odběratelů. Z tohoto důvodu muselo dojít v průběhu roku 2005 k upřesnění postupu pro stanovení jednotlivých složek ceny dodávky zemního plynu, a tím k zajištění celkové transparentnosti cen dodávky s platností od roku 2006.

Procentuální vývoj cen zemního plynu pro jednotlivé kategorie chráněných zákazníků v roce 2005 ukazuje tabulka č. 3.

Tabulka č. 3 Vývoj cen dodávky pro jednotlivé kategorie chráněných zákazníků v roce 2005

Společnost	Kategorie	Vývoj cen zemního plynu							
		[Kč / MWh]				[%]			
		I. čtvrt.	II. čtvrt.	III. čtvrt.	IV. čtvrt.	I. čtvrt.	II. čtvrt.	III. čtvrt.	IV. čtvrt.
Česká republika	Střední odběr	697,13	679,67	715,04	864,80	0,92	-2,51	5,2	20,94
	Maloodběr	729,25	709,88	745,52	895,32	1,49	-2,66	5,02	20,09
	Domácnosti	843,08	823,59	859,25	1 008,96	1,31	-2,31	4,33	17,42
	Celkem	745,54	727,21	762,93	912,71	1,54	-2,46	4,91	19,63
Pražská plynárenská, a. s.	Domácnosti	848,04	827,43	863,15	1 012,93	-0,16	-2,43	4,32	17,35
Středočeská plynárenská, a. s.		848,37	830,04	865,75	1 015,54	3,29	-2,16	4,3	17,30
Jihočeská plynárenská, a. s.		877,12	860,01	896,91	1 045,90	1,34	-1,95	4,29	16,61
Západočeská plynárenská, a. s.		898,12	879,80	915,51	1 065,30	2,24	-2,04	4,06	16,36
Severočeská plynárenská, a. s.		864,36	845,28	880,98	1 030,77	3,23	-2,21	4,22	17,00
Východočeská plynárenská, a. s.		830,22	813,11	848,36	998,22	-1,47	-2,06	4,34	17,66
Jihomoravská plynárenská, a. s.		819,29	797,70	833,21	982,84	0,96	-2,64	4,45	17,96
Severomoravská plynárenská, a. s.		847,04	828,70	864,43	1 014,22	2,10	-2,17	4,31	17,33

4.2.5 Lokální distribuční soustavy

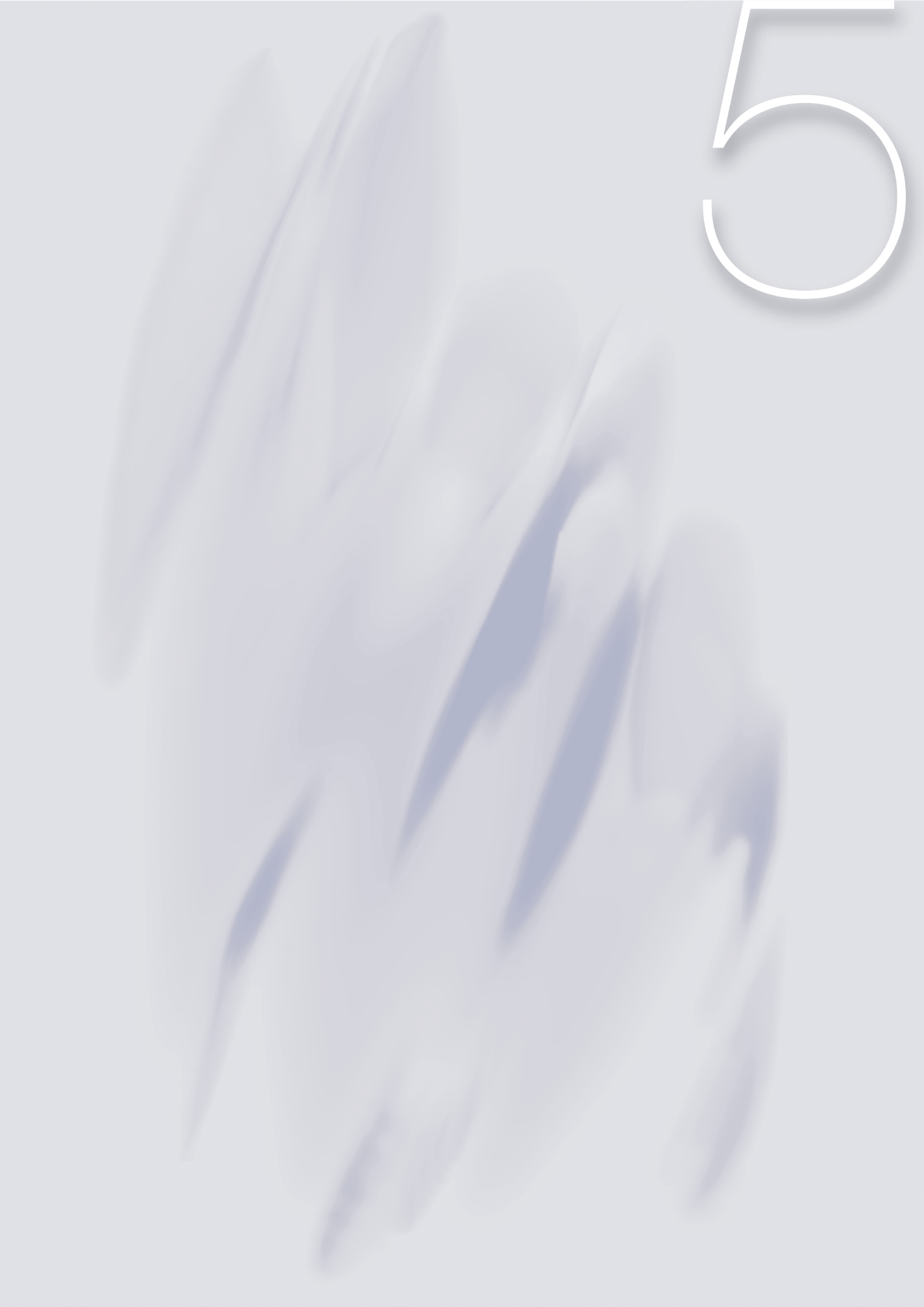
Na základě novely energetického zákona platí odlišný přístup k provozovatelům lokálních distribučních soustav. Do konce roku 2004 mohli provozovatelé lokálních distribučních soustav dodávat zemní plyn zákazníkům připojeným k jejich soustavám, aniž by museli být držiteli licence na obchod s plynem a ceny, za které dodávku uskutečňovali, byly věcně usměrňované. Novela energetického zákona nepřipouští dodávku zemního plynu, pokud dodavatel není držitelem licence na obchod s plynem. Ceny za distribuci zemního plynu lokálními distribučními soustavami a ceny dodávky zemního plynu chráněným zákazníkům připojeným k lokálním distribučním soustavám byly v roce 2005 regulované, a to cena za distribuci formou pevných cen a cena dodávky zemního plynu formou maximálních cen.

4.2.6 Struktura cenových rozhodnutí ERÚ

Ve srovnání s předcházejícím obdobím se od 1. ledna 2005 výrazně lišila cenová rozhodnutí úřadu jak strukturou, tak i obsahem. Důvodem změny bylo zahájení liberalizace trhu s plynem, konkrétně vyčlenění oprávněných zákazníků z dosavadních zákazníků chráněných. Změny spočívaly v tom, že:

- a) byly nově zařazeny části, ve kterých jsou stanoveny ceny přepravy a distribuce zemního plynu. Ceny byly určeny pro hrazení služeb spojených s dodávkou zemního plynu oprávněným zákazníkům;
- b) cenové rozhodnutí obsahuje kromě cen plynu a cen služeb souvisejících s dodávkou plynu i ceny související s bilancováním přepravní soustavy a platby za překročení sjednané kapacity;
- c) struktura částí cenového rozhodnutí, ve které jsou uvedeny ceny za dodávku pro chráněného zákazníka, se liší pouze v tom, že je zařazena platba za překročení sjednané kapacity, kterou je oprávněna účtovat společnost RWE Transgas, a. s., příslušným držitelům licence, kteří dodávají plyn chráněným zákazníkům;
- d) ve zvláštní části cenového rozhodnutí je uvedeno, které ceny a jakým způsobem se užívají pro distribuci lokálními distribučními soustavami a pro dodávku zemního plynu chráněným zákazníkům připojeným k lokálním distribučním soustavám.

5

5.1 Hodnocení regulace cen tepelné energie v roce 2005

Pro zvýšení dlouhodobé stability cen tepelné energie jsou od 1. ledna 2005 uplatňovány neměnné podmínky pro tvorbu ceny tepelné energie, které jsou stanoveny v Cenovém rozhodnutí ERÚ č. 9/2004 ze dne 20. října 2004, k cenám tepelné energie.

Mezi základními principy regulace cen tepelné energie nadále zůstává:

- a) věcné usměrňování cen podle § 6 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů; ve všech cenách tepelné energie lze tedy promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty;
- b) uplatňování úrovní cen tepelné energie, které jsou úřadem stanoveny jako referenční hodnoty pro porovnání uplatňovaných cen tepelné energie;
- c) určení maximálního meziročního nárůstu stálých ekonomicky oprávněných nákladů a přiměřeného zisku pro ceny tepelné energie, které jsou uplatňovány nad příslušnou úroveň ceny tepelné energie;
- d) určení cenových lokalit, za které je možné kalkulovat a jednotně uplatňovat cenu tepelné energie.

Stanovením současných podmínek pro tvorbu ceny tepelné energie se zlepšil pobídkový způsob regulace. Dodavatelé tepelné energie jsou podněcováni k optimalizaci nákladů na výrobu a rozvod tepelné energie, jsou podporovány investice do tepelného zařízení, dochází ke zvyšování účinnosti výroby a rozvodu tepelné energie a také k narovnávání velkých rozdílů cen tepelné energie mezi různými lokalitami. Tyto skutečnosti mají dlouhodobě příznivý vliv na cenu tepelné energie a stabilitu jejich dodávek.

Úrovně ceny tepelné energie jsou úřadem stanoveny zvláště pro tepelnou energii vyrobenou z uhlí a pro tepelnou energii vyrobenou z ostatního paliva. Ostatní palivo představuje zejména zemní plyn a topné oleje. Stanovení dvou úrovní cen podle použitého paliva se jeví jako opodstatněné, protože největší vliv na cenu tepelné energie má právě použité palivo pro její výrobu. V průběhu roku 2005, kdy došlo k výraznému zvýšení cen zemního plynu a topných olejů, upravil úřad výše úrovní cen tepelné energie vyrobené z ostatního paliva a vydal Cenové rozhodnutí ERÚ č. 6/2005 ze dne 12. září 2005, k cenám tepelné energie, kterým se mění tyto úrovně cen tepelné energie stanovené v Cenovém rozhodnutí ERÚ č. 9/2004, k cenám tepelné energie.

Bylo vydáno Cenové rozhodnutí ERÚ č. 11/2005 ze dne 21. listopadu 2005, kterým se doplňuje cenové rozhodnutí ERÚ č. 9/2004, ze dne 20. října 2004, které upřesňuje podmínky pro možné promítnutí nákladů na potřebný nákup emisních povolenek v ceně tepelné energie. V souvislosti s uvolněním podmínek obchodování s emisními povolenkami bylo nutné upřesnit, kdy je náklad na nákup emisních povolenek považován za ekonomicky oprávněný náklad v ceně tepelné energie, aby bylo zamezeno možným nepříznivým dopadům na cenu tepelné energie při spekulativním obchodování s emisními povolenkami.

Pro zlepšení kontrolovatelnosti podmínek pro tvorbu ceny tepelné energie, sjednocení výkladu energetických předpisů a při řešení problematiky v oblasti teplárenství úřad trvale spolupracuje se Státní energetickou inspekcí (SEI) a Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR. V roce 2005 byly ve spolupráci s MPO odstraněny duplicitní údaje v regulačních výkazech požadovaných od dodavatelů tepelné energie.

5.2 Vývoj cen tepelné energie

Na základě regulačních výkazů od dodavatelů tepelné energie je získáván přehled o technickém a finančním stavu jednotlivých licencovaných subjektů, vytvářeny databáze a přehledy o cenách tepelné energie nebo o jednotlivých položkách kalkulace ceny a sledován jejich vývoj v čase.

Dodavatelé tepelné energie úřadu předkládají údaje mj. o cenách a množství dodané tepelné energie v jednotlivých cenových lokalitách a na jednotlivých úrovních předání v rámci jedné cenové lokality. V souladu se závaznými pravidly pro tvorbu ceny tepelné energie může cenová lokalita zahrnovat samostatný zdroj nebo tepelný systém a nebo nepropojené i propojené zdroje a tepelné systémy v jedné obci nebo potrubně propojené tepelné systémy v různých obcích.

Některé informace jsou prostřednictvím internetových stránek úřadu zveřejněny, čímž jsou zpřístupněny široké veřejnosti. Příkladem toho jsou databáze cen tepelné energie, které vedle uplatňovaných cen tepelné energie na jednotlivých úrovních předání obsahují mj. údaje o instalovaném výkonu, druhu paliva, množství dodané tepelné energie.

Zveřejnění zmíněných údajů vede k vyšší informovanosti veřejnosti a má stále významnější funkci při sjednávání cen tepelné energie mezi dodavateli a odběrateli zvláště tam, kde je nedostatečné konkurenční prostředí.

5.3 Průměrné ceny tepelné energie

Údaje o cenách tepelné energie a o jejím dodaném množství vycházejí z regulačních výkazů, které držitelé licencí na výrobu tepelné energie a na rozvod tepelné energie každoročně předkládají, popř. z přehledu uplatňovaných cen tepelné energie pro daný regulovaný rok. Průměrné ceny v období 2002 až 2004 jsou zjišťovány z výsledných cen tepelné energie, za rok 2005 z předpokládané výsledné ceny tepelné energie. Průměrné ceny tepelné energie jsou uvedeny včetně daně z přidané hodnoty.

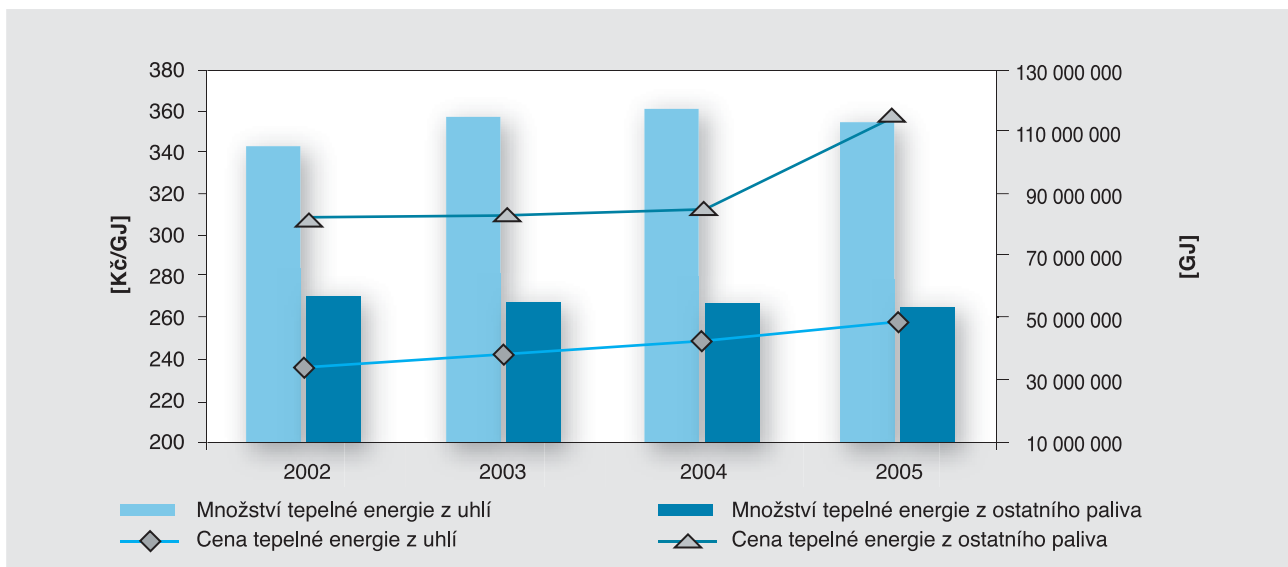
V tabulce č. 4 je porovnán vývoj množství a průměrných cen tepelné energie na všech úrovních předání v letech 2002 až 2005 v závislosti na druhu použitého paliva. Na výši cen tepelné energie v roce 2005 vyrobené z ostatního paliva má vedle změny ceny zemního plynu také vliv zvýšení sazeb spotřební daně u topných olejů a snížení výše možného nároku na vrácení daně při jejich spotřebě pro výrobu tepelné energie. Na výši ceny tepelné energie v roce 2005 vyrobené z uhlí se projevuje nárůst neregulovaných cen uhlí,

především černého, a cen dopravy uhlí. Vývoj průměrných cen a celkového množství dodané tepelné energie v letech 2002 až 2005 znázorňuje graf č. 10 a graf č. 11.

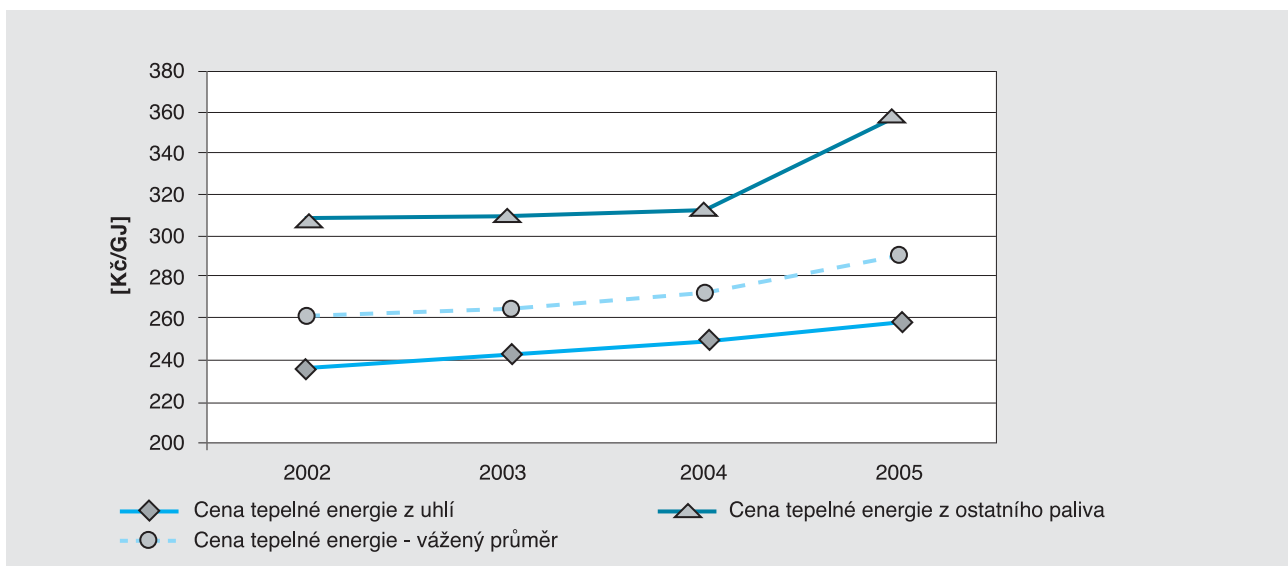
Tabulka č. 4 Průměrné ceny a množství dodané tepelné energie na všech úrovních předání

Rok	Uhlí		Ostatní palivo		Celkem	
	Cena [Kč/GJ]	Množství [GJ]	Cena [Kč/GJ]	Množství [GJ]	Cena [Kč/GJ]	Množství [GJ]
2002	234,41	105 612 522	307,87	56 876 026	260,13	162 488 548
2003	241,91	114 654 045	309,11	54 523 670	263,56	169 177 715
2004	248,08	117 117 241	311,00	54 837 815	268,14	171 955 056
2005	256,72	113 220 097	357,96	53 518 370	289,21	166 738 467

Graf č. 10 Průměrné ceny a množství tepelné energie na všech úrovních předání v letech 2002 až 2005

Graf č. 11 Vývoj průměrných cen tepelné energie na všech úrovních předání v letech 2002 až 2005

5.4 Průměrné ceny tepelné energie na jednotlivých úrovních předání

Přehled vývoje průměrných cen tepelné energie (tabulka č. 5) spolu s množstvím dodané tepelné energie v období 2002 až 2005 je vytvořen v závislosti na druhu použitého paliva (uhlí, ostatní palivo). Průměrné ceny jsou stanoveny na jednotlivých úrovních předání a zároveň jsou porovnávány s jednotlivými cenovými úrovněmi, které jsou úřadem stanoveny od roku 2004.

Tabulka č. 5 Průměrné ceny tepelné energie vyrobené z uhlí

Úroveň předání		2002	2003	2004	2005
Dodávky z výroby při výkonu nad 10 MWt	Množství [GJ]	11 923 490	11 746 463	9 502 755	9 740 709
	Cena [Kč/GJ]	165,90	165,46	162,59	168,70
	Úroveň ceny [Kč/GJ]			160,00	195,30
Dodávky z primárního rozvodu	Množství [GJ]	59 530 198	62 703 800	65 541 842	61 985 439
	Cena [Kč/GJ]	209,52	215,06	217,70	227,34
	Úroveň ceny [Kč/GJ]			240,00	275,10
Dodávky z výroby při výkonu pod 10 MWt	Množství [GJ]	394 130	443 007	197 899	145 891
	Cena [Kč/GJ]	325,54	296,74	285,86	342,78
	Úroveň ceny [Kč/GJ]			265,00	305,55
Dodávky z centrální výměnkové stanice	Množství [GJ]	7 304 248	7 998 913	7 268 314	8 789 422
	Cena [Kč/GJ]	272,30	278,21	285,86	295,98
	Úroveň ceny [Kč/GJ]			265,00	305,55
Dodávky z rozvodů z blokové kotelny	Množství [GJ]	527 082	485 343	457 916	379 342
	Cena [Kč/GJ]	327,41	332,25	350,68	358,93
	Úroveň ceny [Kč/GJ]			290,00	330,75
Dodávky ze sekundárních rozvodů	Množství [GJ]	23 078 978	28 096 699	30 000 058	28 629 603
	Cena [Kč/GJ]	308,08	310,97	317,33	324,37
	Úroveň ceny [Kč/GJ]			290,00	330,75
Dodávky z domovní předávací stanice	Množství [GJ]	2 854 396	3 179 820	4 148 457	3 549 691
	Cena [Kč/GJ]	317,58	330,56	343,75	353,97
	Úroveň ceny [Kč/GJ]			290,00	330,75

Vývoj průměrných cen tepelné energie vyrobené z ostatního paliva v období 2002 až 2005 ukazuje tabulka č. 6. V průběhu záznamných let dochází k postupnému nárůstu cen tepelné energie na všech úrovních předání, k nejvýraznější změně došlo v roce 2005. Z důvodu zvýšení cen zemního plynu a topných olejů vzrostla i cena tepelné energie. Snížení množství dodané tepelné energie v roce 2005 mohlo být způsobeno vlivem povětrnostních podmínek anebo zvýšením úsporných opatření ze strany odběratelů.

Tabulka č. 6 Průměrné ceny tepelné energie vyrobené z ostatního paliva

Úroveň předání		2002	2003	2004	2005
Dodávky z výroby při výkonu nad 10 MWt	Množství [GJ]	7 867 900	7 125 716	7 994 324	5 809 798
	Cena [Kč/GJ]	193,30	193,17	183,50	200,74
	Úroveň ceny [Kč/GJ]			230,00	264,60
Dodávky z primárního rozvodu	Množství [GJ]	15 837 972	15 618 287	17 694 983	15 587 070
	Cena [Kč/GJ]	283,15	279,62	276,29	329,71
	Úroveň ceny [Kč/GJ]			310,00	344,40
Dodávky z výroby při výkonu pod 10 MWt	Množství [GJ]	2 520 986	2 871 188	1 180 075	2 125 414
	Cena [Kč/GJ]	318,57	319,95	318,28	367,88
	Úroveň ceny [Kč/GJ]			335,00	371,07
Dodávky z centrální výměňkové stanice	Množství [GJ]	3 071 835	2 594 411	2 507 497	2 887 809
	Cena [Kč/GJ]	338,63	358,81	362,69	407,85
	Úroveň ceny [Kč/GJ]			335,00	371,07
Dodávky z rozvodů z blokové kotelny	Množství [GJ]	10 270 813	10 439 291	9 705 461	10 233 708
	Cena [Kč/GJ]	336,66	337,93	358,78	392,60
	Úroveň ceny [Kč/GJ]			360,00	394,80
Dodávky ze sekundárních rozvodů	Množství [GJ]	11 107 485	9 632 632	10 023 897	10 977 136
	Cena [Kč/GJ]	355,78	354,73	372,66	403,76
	Úroveň ceny [Kč/GJ]			360,00	394,80
Dodávky z domovní předávací stanice	Množství [GJ]	6 199 035	6 242 145	5 731 578	5 897 435
	Cena [Kč/GJ]	363,26	371,00	383,10	414,12
	Úroveň ceny [Kč/GJ]			360,00	394,80

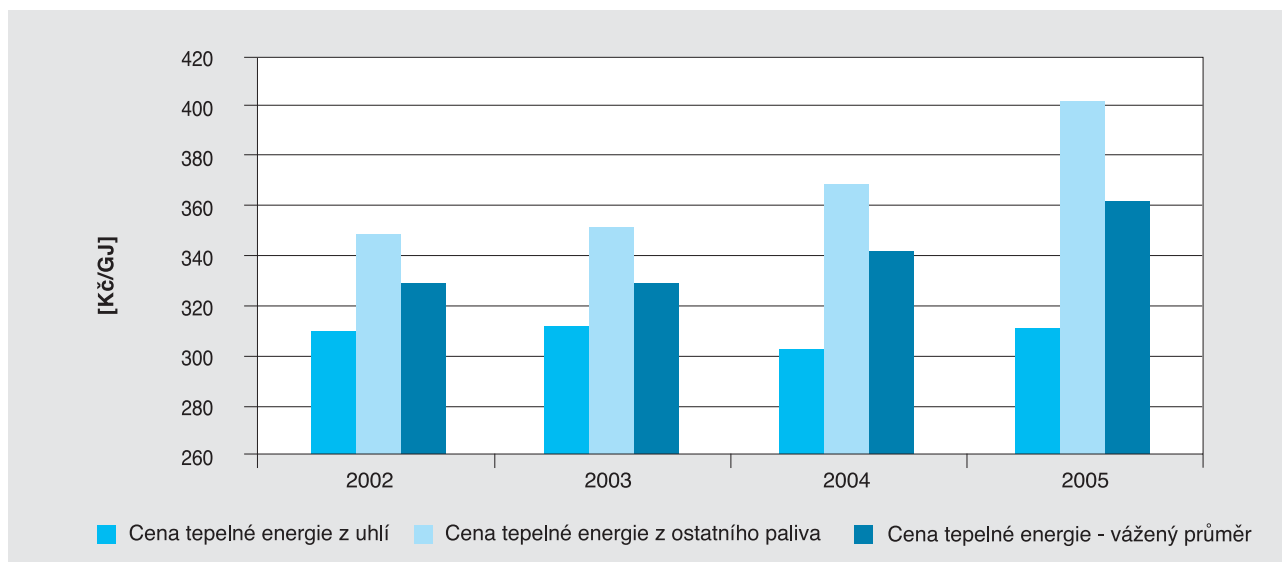
5.5 Průměrné ceny tepelné energie pro konečné spotřebitele

Vývoj cen tepelné energie určené pro konečné spotřebitele je sledován u dodávek tepelné energie z rozvodů z blokové kotelny, ze sekundárních rozvodů a z domovní předávací stanice. Vývoj průměrných cen tepelné energie dodávané konečným spotřebitelům v období 2002 až 2005 v závislosti na druhu použitého paliva je znázorněn v tabulce č. 7 a grafu č. 12.

Tabulka č. 7 Průměrné ceny tepelné energie pro konečné spotřebitele

Palivo	Průměrné ceny tepelné energie [Kč/GJ]			
	2002	2003	2004	2005
Uhlí	309,49	313,26	320,94	328,00
Ostatní palivo	350,34	351,92	369,72	401,80
Vážený průměr	330,34	330,78	341,62	361,53

Graf č. 12 Průměrné ceny tepelné energie pro konečné spotřebitele v letech 2002 až 2005

Licenční politika a vedení správních řízení

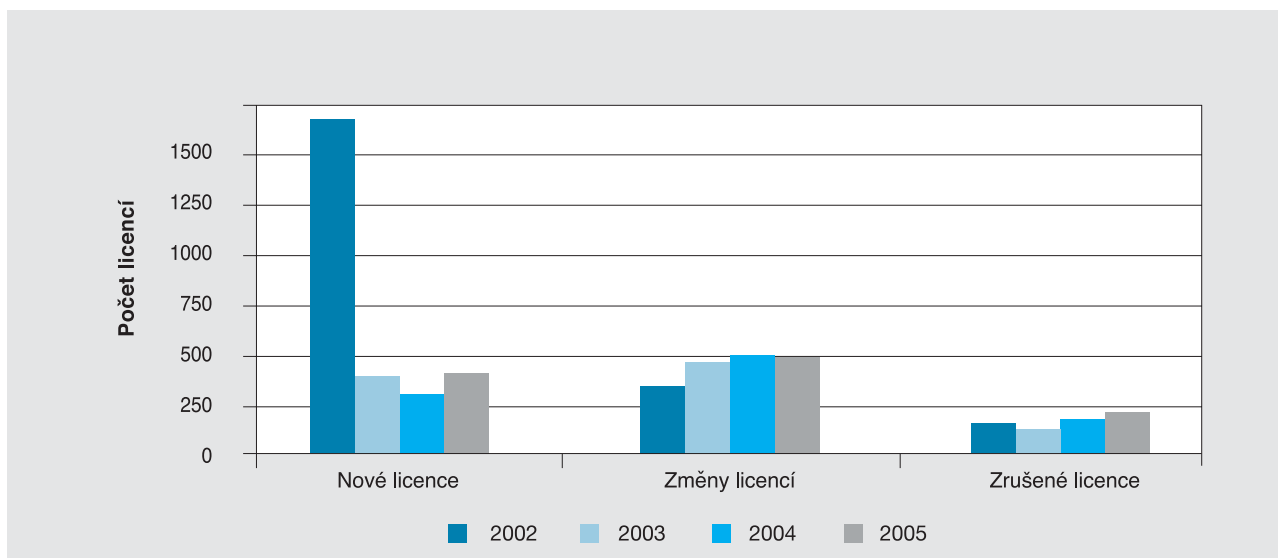
6.1 Licenční politika

Převážná část práce byla v roce 2005 soustředěna na vyřizování požadavků podnikatelských subjektů na změny a zrušení licencí na podnikání v energetických odvětvích. Hlavními důvody modifikace licencí byly především majetkové přesuny mezi držiteli licencí, které byly vyvolány procesem fúzí a rozdělení energetických společností při otevírání trhu s elektřinou a plynem. Jde především o plnění požadavku na právní oddělení přenosových, přepravních a distribučních činností od výroby a obchodu. Počty nově udělených licencí, jejich změn a zrušení jsou uvedeny v tabulce č. 8 a grafu č. 13.

Tabulka č. 8 Počet udělených licencí, jejich změn a zrušení v letech 2002 až 2005

Rok	Nové licence	Změny licencí	Zrušené licence
2002	1619	334	161
2003	376	485	137
2004	312	493	194
2005	372	495	228

Graf č. 13 Vývoj udělených licencí, jejich změn a zrušení v letech 2002 až 2005

V roce 2005 pokračoval trend mírného zvyšování počtu držitelů licencí pro výrobu elektřiny v malých vodních elektrárnách. Významněji vzrostl počet žadatelů o licence na výrobu elektřiny z větrných elektráren.

V důsledku oddělení dodávky elektřiny od distribučních služeb pokračuje navyšování počtu obchodníků s elektřinou a snižování počtu licencovaných distributorů. Novela energetického zákona ovlivnila také zvýšení počtu držitelů licencí pro obchod se zemním plynem.

Z hlediska udělovaných licencí se stabilizovala situace v odvětví teplárenství, ke změnám licencí dochází pouze z důvodů majetkových přesunů a administrativních změn.

Údaje o obsahu udělených licencí, jejich změnách a zrušení licencí jsou publikovány v Energetickém regulačním věstníku, seznam platných licencí je zveřejněn na internetových stránkách úřadu formou seznamu držitelů licencí strukturovaného podle skupin licenčních oprávnění a je zde také přístupný program, který umožňuje vyhledání údajů určitého držitele licence.

6.2 Uznávání odborné kvalifikace

V roce 2005 rozhodl Energetický regulační úřad, který je orgánem pro uznávání odborné a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států EU pro účely podnikání v energetických odvětvích, o uznání odborné kvalifikace pro obchodování s elektřinou a plynem v šesti správních řízeních.

6.3 Správní řízení v roce 2005

V roce 2005 byla v úseku **elektroenergetiky** ukončena tři správní řízení. Ve všech třech případech se jednalo o zcela novou problematiku. Konkrétně šlo o spor o vydání vyjádření k připojení malé vodní elektrárny, spor ohledně připojení větrných elektráren a spor o cenu elektrické energie pro oprávněného zákazníka. Ze zmíněných správních řízení byla dvě ukončena prvoinstančním rozhodnutím. V jednom případě bylo správní řízení ukončeno rozhodnutím předsedy úřadu o rozkladu.

V této souvislosti lze zopakovat tvrzení z minulého roku, že v oblasti elektroenergetiky se situace z hlediska sporů stabilizovala – dochází pouze k malému počtu sporů, k čemuž ve značné míře napomáhá stabilní, a pro subjekty elektroenergetického trhu předvídatelné, prostředí dané činností úřadu v návaznosti na tvorbu vyhlášek, cenových rozhodnutí, přednáškovou činnost atd. Tyto aktivity jsou vedeny ke stanovení jasných a nezpochybňovaných pravidel, která ve svém důsledku určují takové chování subjektů elektroenergetického trhu, které nevede ke vzniku sporů řešených úřadem.

V oblasti **plynárství** byla v roce 2005 ukončena dvě správní řízení, která se týkala odmítnutí připojení plynových zařízení a navýšení dodávek zemního plynu ze strany provozovatele lokální distribuční soustavy a sporu o cenu mezi provozovatelem regionální distribuční soustavy a chráněným zákazníkem. Obě správní řízení byla ukončena prvoinstančním rozhodnutím, přičemž v jednom případě došlo k zastavení správního řízení, jelikož v důsledku jednání mezi účastníky řízení a zástupci úřadu došlo k podepsání smlouvy a ke zpětvzetí návrhu na zahájení správního řízení.

Dále bylo v roce 2005 v oblasti plynárství zahájeno šestnáct správních řízení, která budou ukončena v průběhu roku 2006. Jde především o spory o cenu plynu mezi obchodníky regionálních distribučních společností a oprávněnými zákazníky. V porovnání s předchozími roky, kdy bylo v plynárství rozhodováno minimum sporů, jde tedy o výrazný nárůst, který byl zapříčiněn především první fází liberalizace plynárenského trhu, která však nebyla doprovázena skutečným fungováním trhu a vstupem nových obchodníků – tj. vznikem skutečného konkurenčního prostředí a legislativními změnami. Z uvedených důvodů lze plynárství v současné době hodnotit z pohledu sporů jako nejvíce problematické odvětví. Energetický regulační úřad se proto chce v roce 2006 na tuto oblast ve zvýšené míře soustředit.

V oblasti **teplárství** bylo v roce 2005 ukončeno deset správních řízení. Ve dvou případech se jednalo především o spory ohledně konstrukce ceny tepelné energie, jedno správní řízení se týkalo sporu o uzavření dodatku ke smlouvě na dodávku tepelné energie ve vazbě na místo předání. V sedmi případech šlo především o spor ohledně uzavření smlouvy na dodávku tepelné energie, přičemž v některých případech vyplýval důvod nepodepsání smluv z jiné oblasti než z energetiky. Na základě skutečností zjištěných v průběhu správního řízení je v některých sporech požádána Státní energetická inspekce o provedení kontrolního řízení podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. Osm z daných správních řízení bylo v roce 2005 ukončeno prvoinstančním rozhodnutím; ve dvou případech se jednalo o zastavení správního řízení vzhledem k tomu, že v důsledku jednání zástupců ERÚ s účastníky řízení došlo k podepsání smlouvy a ukončení sporu. V pěti případech byl uzavřen a schválen smír. Ve dvou případech bylo správní řízení ukončeno rozhodnutím předsedy úřadu o rozkladu.

Proti předchozímu roku, kdy byla uzavřena tři správní řízení, se jedná o značný nárůst sporů. Můžeme však zopakovat tvrzení z minulého roku, že díky činnosti úřadu, především v souvislosti s tvorbou cenových rozhodnutí, dochází v teplárství ke značnému snižování počtu nově vznikajících sporů týkajících se konstrukce ceny tepelné energie a rovněž její výše; v roce 2005 se jednalo o dvě správní řízení v oblasti cenotvorby. Velmi kladně lze hodnotit, že ve většině sporů došlo po projednání s účastníky řízení k uzavření a schválení smíru či k dohodě účastníků řízení a ke zpětvzetí návrhu na zahájení řízení.

6.4 Řešení sporů v roce 2005

6.4.1 Elektroenergetika

WIKA, spol. s r. o. a Severočeská energetika, a.s.: spor o vydání vyjádření k připojení malé vodní elektrárny společnosti WIKA, spol. s r. o. ve Štětí na distribuční síť společnosti Severočeská energetika, a.s. Rozhodnutím o rozkladu společnosti Severočeská energetika, a.s. bylo rozhodnuto, že společnost Severočeská energetika, a.s. byla povinna ve svém stanovisku pro společnost WIKA, spol. s r. o. k připojení stavby malé vodní elektrárny v katastrálním území Štětí 1 na distribuční soustavu Severočeské energetiky, a.s. stanovit podle ustanovení § 25 odst. 11 písm. c) energetického zákona podmínky připojení tohoto zařízení na distribuční soustavu Severočeské energetiky, a.s. a byla uložena společnosti Severočeská energetika, a.s. povinnost vydat do 15 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí společnosti WIKA, spol. s r. o. podle ustanovení § 25 odst. 11 písm. c) energetického zákona a podle § 4 odst. 1 a 2 vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 18/2002 Sb., o podmínkách připojení a dopravy elektřiny v elektrizační soustavě, pro účely územního řízení souhlasné závazné vyjádření k připojení malé vodní elektrárny v katastrálním území Štětí 1 s napojením na distribuční síť Severočeské energetiky, a.s. v podpěrném bodě č. 61 na dvojvedení Hoštka 1 a 2 s možností posunutí místa připojení o jeden kilometr na obě strany od podpěrného bodu č. 61, s platností na dobu 180 dnů od právní moci rozhodnutí.

Moravská Energetika, s.r.o. a E.ON Distribuce, a.s.: spor ohledně připojení 3 x 2 MW větrných elektráren společnosti Moravská Energetika, s.r.o., k distribuční soustavě E.ON Distribuce, a.s. v oblasti obce Benešov u Boskovic. Byl vypracován znalecký posudek v otázce, zda je správně proveden výpočet maximálního připojitelného výkonu v částech 4.2.1.2. a 4.2.2. Studie připojitelnosti. Bylo rozhodnuto, že E.ON Distribuce, a.s. nemá povinnost připojit v lokalitě Benešov u Boskovic do vedení 22 kV č. 127 v místě podpěrného

bodů č. 628 společností Moravská Energetika, s.r.o., požadované tři větrné elektrárny Vestas V-90 o celkovém instalovaném výkonu 6 MW. Společností Moravská Energetika, s.r.o. byl podán rozklad, který předseda úřadu rozhodnutím o rozkladu zamítnul a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.

Lahůdky V+V, s.r.o., a ThermoGas TRADING, s.r.o.: spor o cenu elektrické energie pro oprávněného zákazníka. Bylo rozhodnuto o regulovaných platbách podle Cenového rozhodnutí ERÚ č. 10/2004 ze dne 29. listopadu 2004, kterým se stanovují ceny elektřiny a souvisejících služeb. V případě, že přes možnost výpovědi smlouvy oprávněný zákazník zůstal u stávajícího dodavatele – obchodníka, byla to pouze jeho volba se všemi možnými výhodami a riziky z tohoto plynoucími. Odběratel by tak v případě, že zůstal u dosavadního obchodníka s elektřinou, měl platit platby tímto obchodníkem požadované.

6.4.2 Plynárenství

TEDOM s. r. o. a Rýnovická energetická s.r.o.: spor ohledně odmítnutí připojení plynových zařízení a navýšení dodávek zemního plynu. Došlo k dohodě o navýšení dodávek zemního plynu z důvodu instalace plynových kotlů a kogenerační jednotky. Ze strany TEDOM s. r. o. došlo ke zpětvzetí návrhu na zahájení správního řízení a ERÚ následně správní řízení zastavil.

ŠKODA, KOVÁRNY, Plzeň, s.r.o. (ŠKP) a Západočeská plynárenská, a.s. (ZČP): spor o cenu plynu pro 4. čtvrtletí roku 2004 pro chráněného zákazníka. Mezi účastníky řízení byly uzavřeny smlouvy o dodávce zemního plynu na období roku 2004. V prvních třech čtvrtletích 2004 byla mezi účastníky řízení dohodnuta cena nižší než cena maximální, přičemž nebyl dohodnut způsob určení této „snížené“ ceny. Odběratel se dožadoval pro poslední čtvrtletí větší slevy než mu nabízel dodavatel. Rozhodnutím byla určena maximální cena plynu pro 4. čtvrtletí 2004 podle čl. II Cenového rozhodnutí ERÚ č. 8/2004 ze dne 24. srpna 2004, o cenách plynů. Pokud by ERÚ stanovil jakoukoliv jinou cenu, dostal by se do rozporu s tímto cenovým rozhodnutím a odepřel by ZČP pokrytí již jednou odsouhlasených oprávněných nákladů a zisku, na něž má v souladu s daným cenovým rozhodnutím ZČP nárok. Pokud ZČP z takto přiznané maximální ceny poskytuje ŠKP slevu, je sleva poskytována pouze na úkor hospodářského výsledku ZČP, který nebude nikterak zohledněn při stanovování maximální ceny pro ZČP v následujícím cenovém rozhodnutí.

6.4.3 Teplárenství

Quick I. v.o.s. a Společenství vlastníků jednotek domu Nová výstavba č.p. 202: spor ohledně uzavření kupní smlouvy na dodávku tepelné energie a teplé užitkové vody. Ze strany odběratele došlo k vypovězení dříve podepsané smlouvy na dodávku tepelné energie a přes vzájemné jednání nedošlo k podpisu smlouvy nové. Na základě jednání mezi účastníky řízení a úřadem došlo k přijetí dohody ohledně sporných bodů návrhu smlouvy a ke zpětvzetí návrhu na zahájení správního řízení. Energetický regulační úřad následně správní řízení zastavil.

LENOXA a. s. a KVĚTNICE, stavební bytové družstvo: spor o uzavření smlouvy na dodávku tepelné energie. Společnosti ŽILKA spol. s r. o. byly na její žádost úřadem zrušeny licence na výrobu a rozvod tepelné energie. Novým provozovatelem tepelného hospodářství pro dané území se stala společnost LENOX A. S. Tato společnost předložila odběrateli návrh nových smluv na dodávku tepelné energie, přičemž daný návrh nebyl ze strany odběratele akceptován. Na základě jednání mezi účastníky řízení a úřadem došlo k podpisu nových smluv na dodávku tepelné energie. Ze strany úřadu byl schválen smír.

Jihostroj a.s. a CENTROPOL CZ, a.s.: spor ohledně neuzavření smlouvy na dodávku tepelné energie. K 30. červnu 2005 vypršela kupní smlouva na dodávku a odběr páry uzavřená mezi účastníky řízení, přičemž nedošlo k uzavření smlouvy nové. Následně došlo k uzavření smlouvy na dodávku tepelné energie mezi společností CENTROPOL CZ, a.s. a společností CARTHAMUS a.s. k datu 1. srpna 2005 novým vlastníkem a k 1. září 2005 také na základě nově udělené licence na výrobu tepelné energie provozovatelem Energobloku v Českém Krumlově. Správní řízení bylo zastaveno.

Pražská teplárenská a.s. a České teplo s.r.o.: spor o uzavření dodatku ke smlouvě na dodávku tepelné energie týkající se místa předání. Mezi účastníky řízení byla uzavřena smlouva o dodávce tepelné energie, v níž bylo dohodnuto místo předání tepelné energie v odbočné šachtě a místo předání bylo dohodnuto na vstupu do předávací stanice. V průběhu trvání smluvního vztahu se technický stav tepelné přípojky značně zhoršil a dodavatel byl nucen přemístit měřicí zařízení z původního místa vstupu do předávací stanice do místa předávání tepelné energie v odbočné šachtě, čímž se změnila údaje uvedené ve smlouvě na dodávku tepelné energie. Na základě jednání mezi účastníky řízení a úřadem bylo dohodnuto, že společnost České teplo s.r.o. akceptuje požadavek společnosti Pražská teplárenská a.s. na změnu smlouvy ohledně místa předání. Ze strany úřadu byl schválen smír.

TEPLO KRKONOŠE a.s. a 5 společenství vlastníků, která se vyčlenila ze Stavebního bytového družstva Vrchlabí: spor ohledně uzavření smluv na dodávku tepelné energie. Na základě převodu bytů do vlastnictví došlo v souladu se zákonem o vlastnictví bytů č. 72/1994 Sb., ke vzniku nových subjektů – společenství vlastníků jednotek, která však neuzavřela s dodavatelem tepelnou společností TEPLO KRKONOŠE a.s. smlouvu na dodávku tepelné energie a nadále odebíraly tepelnou energii prostřednictvím Stavebního bytového družstva Vrchlabí, které mělo se společností TEPLO KRKONOŠE a.s. uzavřeno smlouvu na dodávku tepelné energie. Po vzájemných jednáních došlo podle vzorové smlouvy uveřejněné na internetových stránkách ERÚ k podpisu kupních smluv na odběr tepla a teplé užitkové vody s jednotlivými společenstvími vlastníků jednotek – účastníky řízení. Ze strany úřadu byl schválen smír.

Dalkia Ostrava, a.s. a Ing. Petr Sukup: nedosažení dohody o uzavření smlouvy na dodávku a ohřev tepelné energie. Mezi účastníky řízení byla uzavřena smlouva na dodávku tepelné energie, která neodpovídala nové energetické legislativě. V důsledku jednání došlo mezi účastníky řízení k uzavření dohody a podpisu nové smlouvy na dodávku tepelné energie. Ze strany úřadu byl schválen smír.

Dalkia Ostrava, a.s. a Společenství vlastníků Karla Pokorného 1553/42, Bytové družstvo DIPLOMAT a Bytové družstvo Lipka: spor ohledně nedosažení dohody o smlouvě na dodávku a odběr tepelné energie. V důsledku jednání došlo mezi účastníky řízení k uzavření dohody a podpisu smluv na dodávku tepelné energie. Ze strany úřadu byl schválen smír.

Chodovské technicko-ekologické služby s.r.o. a MARSERVIS, s.r.o.: spor ohledně uzavření smlouvy na havarijní dodávky tepla prostřednictvím předávací stanice Chodov. Společnost Chodovské technicko-ekologické služby s.r.o. získala pro provoz předávací stanice Chodov licenci na rozvod tepelné energie, přičemž společnost MARSERVIS, s.r.o. je jediným možným odběratelem. Bylo rozhodnuto, že společnost MARSERVIS, s.r.o. jako odběratel tepelné energie, nemá povinnost uzavřít se společností Chodovské technicko-ekologické služby s.r.o. smlouvu na havarijní dodávky tepla prostřednictvím předávací stanice Chodov. V § 77 energetického zákona, týkajícím se odběratele tepelné energie, ani v jiném ustanovení energetického zákona, není stanovena povinnost odběratele uzavřít smlouvu na dodávku tepelné energie.

Chodovské technicko-ekologické služby s.r.o. a MARSERVIS, s.r.o.: spor ohledně uzavření kupní smlouvy na dodávku tepla při odstávce tepelného zdroje Sokolovské uhelné, a.s. Společnost MARSERVIS, s.r.o. požádala společnost Chodovské technicko-ekologické služby s.r.o. o zajištění dodávky tepelné energie a zároveň vyzvala k předložení návrhu smlouvy na dodávku tepelné energie, a to na období od 5. do 21. srpna 2005. Společnost Chodovské technicko-ekologické služby s.r.o. předložila návrh smlouvy, přičemž ze strany společnosti MARSERVIS, s.r.o. byl následně vznesen požadavek na úpravu bodu týkajícího se stanovení ceny tepelné energie. Rozhodnutím o rozkladu bylo upraveno prvoinstanční rozhodnutí tak, že byla určena cena tepelné energie v souladu s Cenovým rozhodnutím ERÚ č. 9/2004 ze dne 20. října 2004, k cenám tepelné energie, jako cena vícesložková.

„Stavební bytové družstvo občanů Průkopník“ a TEPLO Rumburk, s.r.o.: spor ve věci nedosažení dohody ohledně změny cenového ujednání ve smlouvě o dodávkách tepla a teplé užitkové vody. Rozhodnutím o rozkladu bylo upraveno prvoinstanční rozhodnutí tak, že společnosti TEPLO Rumburk, s.r.o. byla uložena povinnost uzavřít se „Stavebním bytovým družstvem občanů Průkopník“ nové ujednání o ceně ke kupní smlouvě o dodávkách tepla a teplé užitkové vody s platností pro rok 2005 a roky následující, přičemž byl určen způsob stanovení jednotlivých složek vícesložkové ceny tepelné energie.

6.5 Řízení o rozkladu, činnost rozkladové komise

V roce 2005 podle ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., zákon o správním řízení (správní řád), je řízení o rozkladu v kompetenci předsedy úřadu, který rozhoduje na základě návrhu jím ustavené rozkladové komise, která je složena z deseti členů, a to jak pracovníků ERÚ, tak externích právníků, technických a ekonomických odborníků.

V souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu úřad svou činností směřuje k předcházení sporů a k tomu, aby subjekty s licenci a jejich zákazníci řešili své sporné otázky především smírnou cestou. Pokud se vydává rozhodnutí ve sporu mezi těmito subjekty, je snaha v odůvodnění těchto rozhodnutí a v jednáních spojených s vydáním prvoinstančního rozhodnutí vést strany sporu ke vzájemnému jednání a respektování svých požadavků. V roce 2005 obdržel úřad pět rozkladů proti jeho prvoinstančnímu rozhodnutí.

V oblasti udělování **licencí** byl v roce 2005 podán jeden rozklad proti rozhodnutí úřadu. Společností TEPLO Oskol s.r.o. ve věci zrušení licence bylo prvoinstanční rozhodnutí úřadu zrušeno v souladu se správním řádem autoremedurním rozhodnutím, kterým bylo rozkladu plně vyhověno.

V oblasti **elektroenergetiky** byly podány dva rozklady proti rozhodnutí úřadu. Jeden byl podán společností Severočeská energetika, a.s. ve věci sporu ohledně podmínek připojení malé vodní elektrárny v k.ú. Štětí společnosti WIKA, spol. s r. o. – rozhodnutím o rozkladu bylo prvoinstanční rozhodnutí změněno tak, že společnost Severočeská energetika, a.s., bude povinna vydat pro účely územního řízení souhlasné závazné vyjádření k připojení malé vodní elektrárny a ve druhém byla společnost Moravská Energetika, s.r.o. ve sporu se společností E.ON Distribuce, a.s. o připojení větrných elektráren k distribuční soustavě – rozhodnutím byl rozklad zamítnut a rozhodnutí ERÚ bylo potvrzeno.

V oblasti **plynárenství** nebyl v roce 2005 podán rozklad proti rozhodnutí úřadu.

V oblasti **teplárenství** byly podány dva rozklady proti prvoinstančnímu rozhodnutí úřadu, a to společností TEPLO Rumburk, s.r.o. ve věci sporu se „Stavebním bytovým družstvem občanů Průkopník“ se sídlem ve Varnsdorfu o cenu tepelné energie a teplé užitkové vody – v rozhodnutí o rozkladu bylo změněno rozhodnutí ERÚ a společností TEPLO Rumburk, s.r.o. byla uložena povinnost uzavřít nové ujednání ke smlouvě o dodávkách tepla a teplé užitkové vody se stanovením vzorce pro určení ceny a druhý rozklad společností MARSERVIS, s.r.o. se sídlem v Chodově ve věci sporu se společností Chodovské technicko-ekologické služby s.r.o. o uzavření smlouvy na dodávku tepelné energie – v rozhodnutí o rozkladu bylo změněno vydané rozhodnutí úřadu a byla stanovena povinnost uzavřít smlouvu o dodávce tepelné energie s určením proměnné a stálé složky vícesložkové ceny.

7.1 Spolupráce s ústředními orgány státní správy

V rámci svých kompetencí se ERÚ v roce 2005 zaměřil na přímou komunikaci s jednotlivými ústředními orgány státní správy. Za klíčovou lze považovat součinnost s právními experty a pracovníky z oblasti energetiky příslušných odborů MPO při hodnocení zkušeností s uplatňováním energetického zákona jako základního rámce vytvářejícího prostředí pro činnost účastníků na energetických trzích. Z analýzy společných zkušeností vychází příprava některých novel prováděcích vyhlášek k energetickému zákonu vydaných oběma úřady.

Energetický regulační úřad s MPO v roce 2005 spolupracoval na projektu Strategie hospodářského růstu České republiky pro období 2005 až 2013, v rámci kterého byly poskytovány analýzy a stanoviska s vazbou na energetický sektor. Cílem celého projektu bylo nastavení priorit pro koordinaci hospodářské politiky v období do roku 2013, stanovení nejlepších podmínek pro ekonomické aktivity a nasměrování k efektivnímu využívání veřejných prostředků v oblastech přímé intervence. Ve 2. čtvrtletí roku 2005 spolupracoval také ERÚ na vypracování Národní zprávy – viz odst. 8.1 této zprávy. Další oblastí spolupráce s MPO bylo vydání společného stanoviska k návrhu Programu opatření k vyloučení diskriminačního chování a opatření k zajištění organizačního a informačního oddělení distribuce od ostatních činností je-li společnost vertikálně integrovaným podnikem.

Pro Ministerstvo financí ČR (MF) zpracoval ERÚ podklady o vývoji cen v energetice pro rok 2005 a výhled na období 2006 a 2007.

Pro Radu hospodářské a sociální dohody (RHSD) vypracoval úřad v první polovině roku 2005 podrobný rozbor, který ukázal souvislosti mezi růstem cen elektrické energie a dopadem do oblasti hospodářství. Další dokument, zpracovaný ERÚ, se zabýval prognózou vývoje cen energie a zahrnoval rozbor jejich možných dopadů na ekonomický růst a zaměstnanost. Na výstupy úřadu navázalo Ministerstvo financí ČR svými prognózami vývoje čs. ekonomiky.

S Ministerstvem zahraničních věcí ČR navázal ERÚ užší spolupráci ve věci přípravy podkladů pro stanoviska České republiky k jednotlivým dokumentům evropských institucí.

Rozsáhlá spolupráce a úzká konzultační činnost se Státní energetickou inspekcí vyústila v podepsání Programu zajištění součinnosti těchto úřadů v roce 2005. Mezi hlavní body uvedeného programu patří spolupráce v legislativní oblasti, poradenská činnost v oblasti licencí a výkonu regulace, podrobně byly specifikovány kontrolní akce k jednotlivým případům řešeným úřadem a systém závěrů správních řízení. Energetický regulační úřad postoupil Státní energetické inspekci v devíti případech stížnosti podle vládní vyhlášky č. 150/1958 Úředního listu.

7.2 Spolupráce s Poslaneckou sněmovnou a Senátem Parlamentu ČR

Pro Energetický regulační úřad vyplývá z energetického zákona povinnost informovat o své činnosti Parlament ČR. V trvalém kontaktu je úřad s jednotlivými výbory Poslanecké sněmovny, zejména s Hospodářským výborem a Výborem pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí a také s výbory Senátu, a to s Výborem pro hospodářství, zemědělství a dopravu a Výborem pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí v oblasti energetické legislativy. Zástupci úřadu se ve výborech obou komor parlamentu pravidelně zúčastňovali projednávání návrhů zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, všech odborných seminářů pořádaných k tomuto zákonu, které se vyjadřovaly k jeho dopadu do ekonomické sféry a kde byl úřadu vždy poskytnut prostor pro prezentaci názorů a stanovisek. K tomuto zákonu úřad v průběhu legislativního procesu vypracoval několik analýz, které se zabývaly jeho dopadem do oblasti energetiky.

7.3 Vztah k veřejnosti a ke sdělovacím prostředkům

7.3.1 Poskytování informací

Otevřenost, úplnost a pravdivost informací poskytovaných veřejnosti považuje úřad za jeden ze svých základních úkolů. Prostřednictvím osobních konzultací, dopisy, elektronickou poštou a telefonicky v roce 2005 vyřídil řádově tisíce různorodých dotazů a žádostí o informace.

V souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, poskytuje úřad informace o své činnosti v rámci svých kompetencí. Všechny informace vyžádané na základě uvedeného zákona poskytl úřad, tak jako v předešlých letech, zdarma.

V roce 2005 vyřídily věcně příslušné útvary 261 žádostí o informace (tabulka č. 9), což je o 70 procent více proti předcházejícímu období.

Tabulka č. 9 Počty přijatých a vyřízených žádostí o informace v roce 2005

Oblast	Licence	Regulace	Ostatní	Celkem
Počet	45	190	26	261

Problematika spojená s liberalizací trhu se v poslední době dostává stále více do popředí laické i odborné veřejnosti a nárůst počtu žádostí o informace je touto skutečností ovlivňován. Rovněž přijatá novela energetického zákona, nový zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů spolu se souvisejícími vyhláškami a také nová cenová rozhodnutí úřadu jsou podnětem k řadě dotazů zejména z oblasti regulace cen, otevírání trhu, licencí a dalších, zahrnujících teplárenství, plynárenství a elektroenergetiku.

Všem žádostem o informace bylo v zákonné lhůtě vyhověno a úřad neobdržel v minulém roce žádné odvolání proti písemnému rozhodnutí o neposkytnutí informace.

Energetický regulační úřad také reagoval na požadavky odborné a podnikatelské veřejnosti na vyšší transparentnost procesu přípravy jeho rozhodnutí a organizoval informační schůzky a semináře s cílem podrobněji obeznámit zúčastněné subjekty s regulačními metodami, postupy a rozhodnutími.

V rámci zlepšení a usnadnění práce s informacemi ve vazbě na jejich zpřístupnění byly dále zdokonalovány internetové stránky úřadu (www.eru.cz). Předpokladem snadného a rychlého vyhledávání je další rozšíření a zpřehlednění jednotlivých odkazů v české i anglické verzi. Tak jako v předcházejících letech byly zveřejňovány na internetových stránkách tiskové zprávy, sdělení a oznámení týkající se činnosti úřadu a provozovatelů energetických soustav, právní předpisy, cenová rozhodnutí a komentáře k nim, pokyny a návody k licenčnímu řízení atd. Současně byl celý obsah internetových stránek graficky upraven a průběžně aktualizován.

Prostřednictvím intranetové sítě jsou zveřejňovány vnitřní předpisy a interní informace pro řízení a chod úřadu, geografický informační systém ve vazbě na seznam držitelů licenčních rozhodnutí nebo autorizovaný náhled do databáze jednotlivých odborných pracovišť. Celý systém zefektivňuje způsob sdílení informací a napomáhá k lepší komunikaci v rámci úřadu.

V součinnosti s Ministerstvem informatiky ČR (MI) se ERÚ podílí na realizaci projektu Portál veřejné správy, což rovněž přispívá k posilování jeho postavení v rámci ústředních úřadů státní správy.

K seznámení veřejnosti s důležitými rozhodnutími jak v cenové oblasti, tak i v návaznosti na široký komplex otázek spojených s oblastí regulace, přispívalo i pravidelné konání tiskových konferencí a tematických setkání s novináři. V roce 2005 byly uspořádány čtyři podobná setkání, na nichž vedoucí pracovníci úřadu informovali o jeho nejdůležitějších rozhodnutích a o činnosti.

Trvalý zájem sdělovacích prostředků o práci ERÚ se odráží i v zájmu o pravidelná vystoupení předsedy úřadu jak v relacích České televize, tak obou komerčních televizních stanic. Předseda úřadu se také zúčastňoval, spolu s dalšími vedoucími pracovníky, odborných diskusních pořadů Českého rozhlasu a dalších celostátních i regionálních rozhlasových stanic. Energetický regulační úřad pravidelně spolupracoval s Českou tiskovou kanceláří a dalšími tiskovými agenturami a s odbornými časopisy.

V rámci posílení image úřadu byly aktualizovány informační panely ve vestibulu budovy v Jihlavě, které přinášejí základní informaci o úřadu z hlediska jeho hlavních kompetencí.

7.3.2 Publikační činnost

Na základě energetického zákona byla realizována publikační činnost úřadu, mj. vydáváním Energetického regulačního věstníku, který v roce 2005 vycházel v nákladu 980 výtisků (z toho na předplatné 804 kusů). Administraci věstníku zajišťuje akciová společnost SEVT, Praha. V roce 2005 bylo vydáno 14 částek věstníku, kde ve čtyřech byl zveřejněn seznam licencovaných osob včetně seznamu licencí, jejichž platnost z nějakého důvodu skončila, dále byla publikována cenová rozhodnutí, oznámení o schválení pravidel provozování energetických soustav, oznámení o schválení Řádů provozovatelů energetických soustav, přehled správních řízení vedených v roce 2004, přehled celkových ročních tržeb v jednotlivých energetických odvětvích a zpráva o hospodaření s prostředky Energetického regulačního fondu za uplynulý kalendářní rok. Ve věstníku bylo také zveřejněno oznámení o schválení Obchodních podmínek Operátora trhu s elektřinou, a.s.

Energetický regulační úřad zaujímá významné místo v oblasti statistiky elektroenergetiky. Je centrálním místem pro zpracování provozně-technických dat elektroenergetiky ČR a v rámci výkaznictví se stal rovněž koordinátorem pro celou státní správu a navázal úzké kontakty s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Českým statistickým úřadem, který zcela přebírá statistické údaje vykazované Energetickým regulačním úřadem. Provozně-technická data poskytují převážně energetické subjekty s licencií pro podnikání v elektroenergetice, jde o 1298 výrobců elektřiny se součtovým instalovaným výkonem menším než 0,5 MWe, 198 výrobců elektřiny se součtovým instalovaným výkonem rovným nebo větším než 0,5 MWe, 321 distributorů elektřiny, 274 obchodníků s elektřinou, držitele licence na přenos elektřiny a operátora trhu s elektřinou.

Zpracované výstupy jsou publikovány jako měsíční zprávy o provozu elektrizační soustavy ČR a jednou ročně je vydána souborná publikace Roční zpráva o provozu elektrizační soustavy ČR.

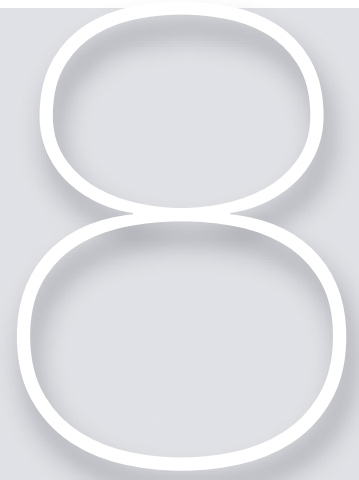
Měsíční zprávy, které byly v loňském roce rozšířeny o vykazování bilancí elektřiny ve struktuře podle paliv spotřebovaných na výrobu elektřiny a dále bylo upraveno sledování vývoje instalovaného výkonu energetických zdrojů, kde nastal velký pohyb v oblasti obnovitelných zdrojů na výrobu elektřiny, jsou zveřejňovány na internetových stránkách úřadu a jsou poskytovány ve zkrácené podobě odborným energetickým časopisům a dalším sdělovacím prostředkům. V návaznosti na tuto skutečnost se zvýšila i konzultační činnost v oblasti statistiky elektroenergetiky.

S kladným ohlasem odborné i laické veřejnosti se již řadu let setkává publikace Roční zpráva o provozu elektrizační soustavy ČR, která vychází v tištěné a elektronické podobě a v roce 2005 navíc obsahovala výstupy z prezentačního CD-ROM. Roční zpráva, která vychází v české i anglické verzi, je každoročně rozšiřována o nové datové statistické soubory, důraz je mj. kladen na zpracování mapové části.

Ve spolupráci s EGÚ Brno, a. s. vznikl rovněž ojedinělý komplex mapových podkladů Schémata sítí 110, 220 i 400 kV elektrizační soustavy ČR, který se stal vyhledávaným podkladem při zpracovávání politiky územního rozvoje ČR.

Byla vydána Zpráva o činnosti a hospodaření Energetického regulačního úřadu za rok 2004, kterou podle zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, předkládá úřad jednou ročně vládě ČR.

Mezinárodní spolupráce

V souladu s členstvím České republiky v Evropské unii se během roku 2005 zástupci Energetického regulačního úřadu aktivně zúčastňovali nejen zasedání organizací evropských regulátorů, a to neziskového sdružení Rady evropských energetických regulátorů a poradního sboru Evropské komise Skupiny evropských regulátorů pro elektřinu a plyn, ale i dalších evropských seskupení a poradních výborů, které byly vytvořeny pro řešení klíčových otázek jako např. congestion management, vývoj integrace energetických trhů atd.

8.1 Národní zpráva ČR

Pro členské státy EU vyplývají z pravidel pro vnitřní trh, liberalizaci a regulaci vykazovací a monitorovací povinnosti vůči Evropské komisi, a to zpracování zprávy analyzující stav implementace požadavků „liberalizačních“ směrnic do národního zákonodárství a fungování trhu z hlediska hospodářské soutěže. V souvislosti s plněním těchto povinností byly vlády členských států EU požádány Generálním ředitelstvím pro energetiku a dopravu Evropské komise o vypracování této zprávy. Energetický regulační úřad se ujal úlohy koordinátora v rámci České republiky, neboť k tomu byl vyzván ze strany Evropské komise. Ve spolupráci s ÚOHS a MPO zpracoval do 31. července 2005 Národní zprávu České republiky o elektroenergetice a plynárenství za rok 2004.

Mezi hlavní aspekty, které byly ve zprávě sledovány a vyhodnocovány, patří otázky regulace (řízení a alokace přeshraničních kapacit, provozovatel přenosové, přepravní soustavy a distribučních soustav, efektivní oddělení na trhu s elektřinou a trhu s plynem), otázky hospodářské soutěže, bezpečnost dodávek a otázky veřejné služby.

V souvislosti s plněním informačních a monitorovacích povinností bude nutné vypracovávat obdobnou zprávu každý rok a od roku 2010 jednou za dva roky.

8.2 Minifórum ve střední a východní Evropě

V rámci úsilí o vytvoření jednotného vnitřního trhu EU s elektřinou, jehož předstupněm by měly být regionální liberalizované trhy, se úřad rovněž aktivně zapojil do činnosti tzv. středoevropského minifóra k problematice koordinovaného přidělování kapacit pro přeshraniční přenos elektrické energie.

S cílem pokročit v jednání o zavedení koordinovaného tržního mechanismu pro regionální přenosové profily uspořádal úřad 8. listopadu 2005 v Praze zasedání představitelů regulačních úřadů a provozovatelů přenosových soustav České republiky, Maďarska, Polska, Rakouska, Slovenska, Slovinska a Německa, jehož se zúčastnili rovněž zástupci Generálního ředitelství pro energetiku a dopravu EK, Evropská federace obchodníků s energiemi (EFET) a Asociace evropských burz s elektřinou (EuroPEX). V průběhu zasedání vyjádřili zástupci regulátorů, provozovatelů soustav a účastníků trhu s elektřinou svá stanoviska k dosaženému pokroku při naplňování mandátu minifóra. Představitelé regulačních úřadů připomenuli závazky, které na sebe vzali provozovatelé přenosových soustav na předchozích jednáních, stejně jako požadavky regulačních úřadů týkající se koordinovaného postupu a navrhovaných společných pravidel aukcí. Zároveň však regulátoři podpořili pokračování projektu koordinovaných explicitních aukcí mezi společnostmi ČEPS, a. s., E.ON Netz GmbH, PSE-Operator S.A., Vattenfall Europe Transmission GbmH (VE-T) a SEPS a. s. Funkci aukční kanceláře pro rok 2006 bude vykonávat ČEPS, a. s. Konečným cílem zůstává vytvoření transparentního aukčního mechanismu pro celý region střední a východní Evropy, kde by byly přenosové kapacity prodávány společně s energií.

8.3 Společné stanovisko ČR v oblasti energetiky

Energetický regulační úřad úzce spolupracoval s oddělením mezinárodních vazeb v energetice MPO na podkladech pro zástupce ČR na jednáních pracovní skupiny pro energetiku a na přípravě mandátu ministra průmyslu a obchodu pro zasedání Rady EU pro energetiku. Podklady se týkaly především otázky zefektivnění regulace a s tím spojených kroků jako např. harmonizace pravomocí a postavení regulačních úřadů, zvýšení transparentnosti či ochrana zákazníka. Dále pak byla MPO poskytnuta stanoviska úřadu ke Zprávě o pokroku při vytváření vnitřního trhu s plynem a elektřinou a k Dokumentu o sektorovém průzkumu trhu s elektřinou a plynem, zveřejněným generálními ředitelstvími Evropské komise dne 15. listopadu 2005.

8.4 Bilaterální spolupráce

V roce 2005 ERÚ aktivně spolupracoval s regulačními úřady Estonska, Rakouska, Slovenska, Rumunska a Maďarska. V rámci těchto aktivit byla navázána užší spolupráce v oblasti společných zájmů jak na národní, tak mezistátní úrovni, účastníci schůzek si vzájemně vyměnili zkušenosti týkající se postavení regulačních úřadů a zásad regulace, ochrany spotřebitelů, kvality dodávek, unbundlingu, licencí, přeshraničního obchodování a rozvoje regionálních trhů, srovnávacích studií a případné koordinace společných zájmů na evropské úrovni a jejich prosazování prostřednictvím organizací CEER a ERGEG.

8.5 Zahraniční pracovní cesty

V průběhu roku 2005 se uskutečnilo celkem 88 zahraničních cest pracovníků úřadu, které zahrnovaly mezinárodní jednání, setkání se zástupci partnerských regulačních úřadů, odborné semináře a stáže v souladu s naplňováním poslání ERÚ v oblasti zahraniční spolupráce a zapojením do činnosti mezinárodních struktur. Dalším cílem těchto setkání bylo získání nových zkušeností v otázkách vývoje regulace či

jejích modelů a poznatků k problémovým okruhům jako je např. podpora obnovitelných zdrojů energie, unbundlingu či funkčnost trhu z evropského i světového hlediska.

Většina zahraničních pracovních cest zástupců úřadu, téměř 75 procent, směřovala do Bruselu, kde se účastnili práce v příslušných pracovních skupinách týkajících se oblasti energetiky.

Zástupci ERÚ se zúčastnili také významných zahraničních konferencí. Za velmi přínosnou lze uvést např. konferenci EMART Energy v Nice, která se zabývala komplexním pohledem na evropský trh s elektřinou a plynem a prezentovala další perspektivy s důrazem na budování přeshraničních profilů v rámci celoevropského, plně liberalizovaného trhu.

Neméně zajímavá byla aténská konference k aktuálním otázkám vývoje regulovaného trhu se zemním plynem v Evropě. Konference umožnila zástupcům ERÚ seznámit se s aktuálním vývojem trhu se zemním plynem v Evropě. Ke klíčovým bodům programu patřily případové studie Belgie a Polska zabývající se právním a organizačním oddělením přepravních systémových operátorů trhů v těchto zemích.

Noví zaměstnanci úřadu měli možnost rozšířit své zkušenosti v rámci odborného semináře, který byl pořádán Florentskou školou regulace (platforma pro testování znalostí týkajících se evropské regulace v energetice). Seminář byl zaměřen na základní teoretické principy z oblasti regulace a licencí v odvětví energetiky a na případové studie a příklady z praxe.

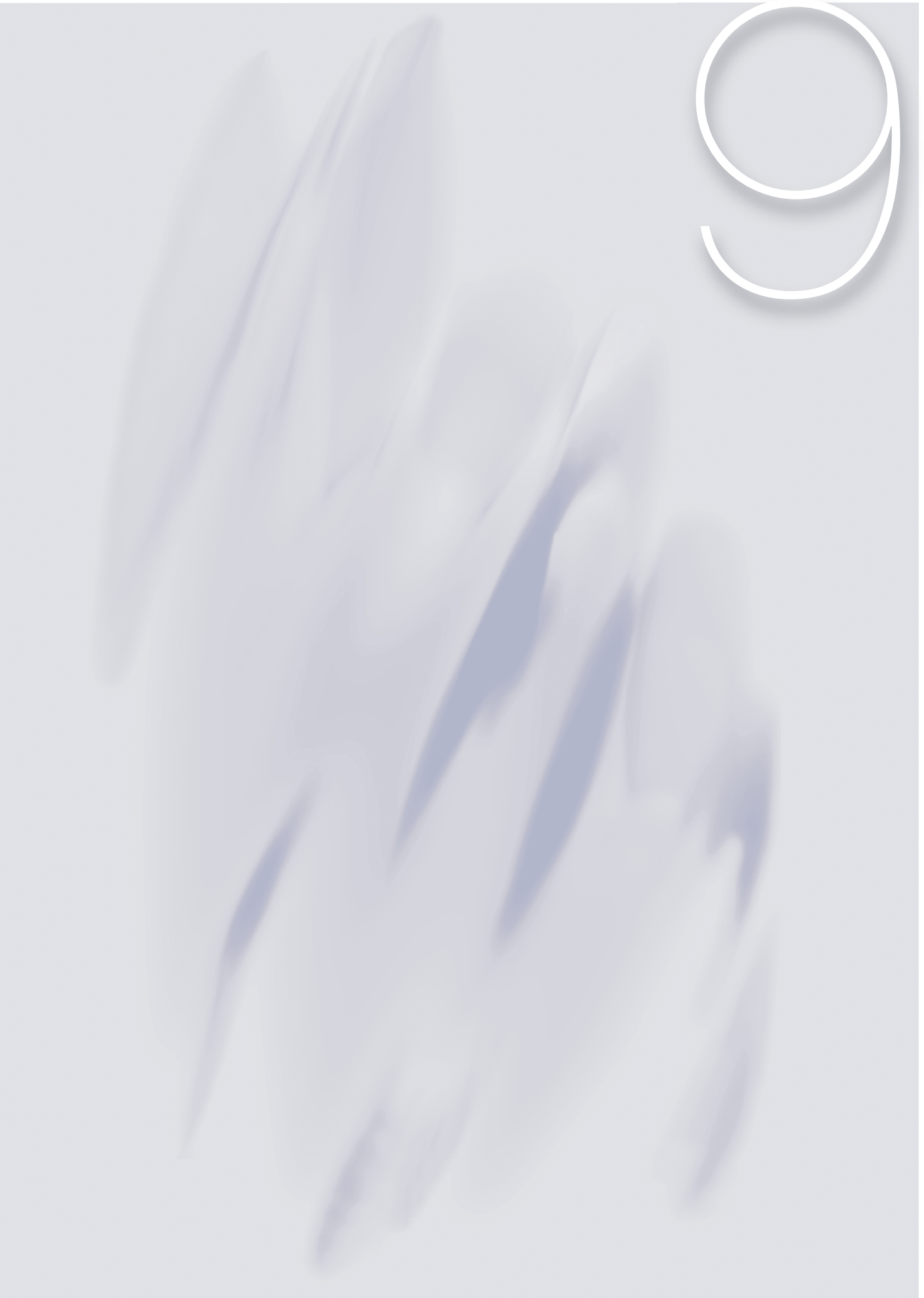
8.6 Rada evropských energetických regulátorů

S cílem spolupodílet se na postupném vytváření jednotného evropského energetického trhu cestou koordinovaného rozvoje regionálních trhů spolupracoval úřad s Radou evropských energetických regulátorů. Tato spolupráce spočívala v aktivní účasti na zasedáních pracovních skupin, kde byly řešeny zejména otázky otevřenosti, transparentnosti a konkurenceschopnosti trhu, ochrany zákazníků, bezpečnosti dodávek a udržitelného rozvoje. Dále byl v rámci pracovních skupin projednáván stav implementace „liberalizačních směrnic“.

8.7 Skupina evropských regulátorů pro elektřinu a plyn

Energetický regulační úřad se rovněž podílel na činnosti Skupiny evropských regulátorů pro elektřinu a plyn. Zástupci úřadu byli členy pracovní skupiny pro trh s elektřinou (EFG) a trh s plynem (GFG) a podíleli se na vypracování podkladových materiálů pro směrnice a nařízení (např. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1775/2005 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám) navrhované Evropskou komisí a schvalované Radou EU a Evropským parlamentem. Také se podíleli na vypracování dalších dokumentů jako je např. Congestion Management Guidelines (elektroenergetika), které řeší problematiku přeshraničního obchodování nebo Guidelines for Good Practice Storage System Operation (plynárenství), jež by měly přispět k vyšší transparentnosti na trhu s plynem a jeho zefektivnění.

9

Hlavními prioritami personální politiky úřadu je pečlivý výběr nových zaměstnanců, jejich vzdělávání potřebné pro zabezpečení stávajících i budoucích pracovních činností a vytváření prostředí, které umožní vedoucím zaměstnancům posilovat vzájemné vztahy a podporovat týmovou práci na pracovištích.

Proto činnost personálního oddělení byla v roce 2005 zaměřena na oblast personální a oblast vzdělávání. Zahrnuje zajištění požadovaného počtu kvalifikovaných zaměstnanců v úřadu i v jednotlivých organizačních útvarech, systematické rozvíjení a uplatňování vzdělávacích aktivit na podporu znalostí, dovedností a schopností zaměřené na přípravu jednotlivců tak, aby byli schopni vykonávat v současnosti i v budoucnosti širší a náročnější okruh úkolů. Jednou z důležitých oblastí činnosti personálního a organizačního oddělení bylo i proškolení zaměstnanců v rámci ochrany zdraví a bezpečnosti při práci a legislativy.

9.1 Personální agenda

Skutečný průměrný přepočtený stav zaměstnanců za sledované období roku 2005 činil 90 zaměstnanců na plán 90 zaměstnanců, meziroční index činí 101,12 procenta (tj. plus jeden zaměstnanec). Plánovaný počet 90 zaměstnanců se tak podařilo naplnit. K 31. prosinci 2005 činil evidenční stav 92 zaměstnanců. Stav zaměstnanců byl naplňován plynule a dařilo se uspokojovat jak počet, tak jejich kvalifikaci v jednotlivých organizačních útvarech.

Se zajištěním optimálního počtu zaměstnanců souvisí i jejich dislokace na dvě pracoviště v Jihlavě a v Praze. Z celkového počtu 92 zaměstnanců k 31. prosinci 2005 mělo 58 zaměstnanců pracoviště (místo výkonu práce) v Jihlavě a 34 zaměstnanců v Praze.

Strukturu zaměstnanců úřadu charakterizuje tabulka č. 10 a tabulka č. 11.

Tabulka č. 10 Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví – stav k 31. prosinci 2005

Věková kategorie	Muži	Ženy	Celkem	Podíl z celkového počtu [%]
Do 20 let	0	0	0	0,0
21 až 30	15	7	22	23,9
31 až 40	8	14	22	23,9
41 až 50	13	11	24	26,1
51 až 60	13	5	18	19,6
61 let a více	6	0	6	6,5
Celkem	55	37	92	100,0
Podíl [%]	60	40	100,0	–

Tabulka č. 11 Členění zaměstnanců podle dosaženého vzdělání a pohlaví – stav k 31. prosinci 2005

Vzdělání	Muži	Ženy	Celkem	Podíl z celkového počtu [%]
Základní	0	0	0	0,0
Vyučen	2	0	2	2,2
Střední odborné	0	1	1	1,1
Úplné střední	0	0	0	0,0
Úplné střední odborné	7	21	28	30,4
Vyšší odborné	0	0	0	0,0
Vysokoškolské	46	15	61	66,3
Celkem	55	37	92	100,0

Struktura zaměstnanců podle věkových kategorií je příznivá, tj. převažuje trend v nábore mladých zaměstnanců a ve prospěch absolventů vysokých škol. Tomu odpovídá i struktura zaměstnanců podle dosaženého vzdělání, kdy je převážná většina zaměstnanců absolventy vysokých škol.

Personální agenda je zajišťována pomocí softwarového programu (PIS) Odyssea od firmy A.S.E.I. Energetický regulační úřad tak vytvořil předpoklady pro elektronické zpracování potřebných personálních údajů podle zákona č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).

Bylo aplikováno Nařízení vlády č. 637/2004 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 330/2003 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě a všichni zaměstnanci byli nově zařazeni do platových tříd s účinností od 1. ledna 2005.

Průměrný plat na rok 2005 byl plánován ve výši 32 631 Kč, skutečně dosažený průměrný plat je ve výši 32 616 Kč, index 99,95 procenta. Meziroční porovnání skutečně dosaženého průměrného platu 2005/2004 činí index 102,09 procenta. Průměrný tarifní plat včetně náhrad za rok 2005 činí 20 218 Kč, průměrný plat včetně osobních příplatků a příplatků za vedení bez odměn je 27 718 Kč.

V průběhu roku 2005 nastoupilo do úřadu šest nových zaměstnanců a pracovní poměr ukončilo pět zaměstnanců.

9.2 Vzdělávání

Nově nastupující zaměstnanci absolvovali školení o vnitřních předpisech úřadu a právních normách vztahujících se k problematice regulace a dále vstupního vzdělávání pořádaného Institutem státní správy Úřadu vlády ČR. Vstupní vzdělávání seznamuje nově nastupující zaměstnance se strukturou státní správy, se strukturou státních financí, s právním řádem, se základními předpisy pracovního práva, etickým kodexem zaměstnanců státní správy a správním řádem. Úřad také organizoval školení v záležitostech Evropské unie. Zaměstnanci se účastnili specializačních seminářů, odborných kurzů a konferencí zaměřených zejména na problematiku energetiky, licenční politiku a regulaci podnikání, a to nejen v tuzemsku, ale i v zahraničí. Velká část seminářů a odborných kurzů se týkala nových právních norem a předpisů potřebných k výkonu odborných činností zaměstnanců. Významné místo v systému vzdělávání zaujala odborná průprava zaměstnanců související s účinností zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a odborná příprava zaměstnanců v oblasti spisové služby.

Cílem manažerského vzdělávání bylo připravit vedoucí pracovníky na chystanou vládní reformu státní správy osvojením znalostí moderních metod řízení, komunikačních schopností a dovedností podle programu doporučeného vládou.

Vedoucí pracovníci absolvovali kurz Řízení podle cílů zakončený certifikovaným osvědčením. Dále byly organizovány kurzy pro osvojení skupinové komunikace a týmové spolupráce. V rámci vzdělávacího programu doporučeného vládou ČR bylo organizováno nadstavbové školení o EU – Struktura institucí EU.

Jazykové vzdělávání se uskutečňuje v souladu s platným vnitřním předpisem a je organizováno v souladu s Usnesením vlády ČR ze dne 6. listopadu 2002 č. 1088 o Systému stanovování jazykových kvalifikačních požadavků (předpokladů) u vybraného okruhu míst ve správních úřadech a prokazování jazykové kvalifikace.

Předseda úřadu stanovil okruh funkčních míst, u nichž je znalost vybraného cizího jazyka kvalifikačním předpokladem – tabulka č. 12.

Tabulka č. 12 Jazykové znalosti zaměstnanců

Druh vzdělání	Počet vybraných míst, pro které byl stanoven kvalifikační požadavek standardizované jazykové zkoušky, seřazených podle úrovně znalostí				Celkový počet stanovených požadavků na pracovní místa
	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň	
Anglický jazyk	44	11	–	–	55
Německý jazyk	8	–	–	–	8
Celkem	52	11			63

Kvalifikační požadavky byly v roce 2005 splněny na 46 procent. Tento údaj o počtu splněných kvalifikačních požadavků neobsahuje počet zaměstnanců v uvedených funkcích, jimž předseda úřadu z důvodu dosažení věku vyššího než 45 let udělil výjimku. Počet udělených výjimek činí 14, což je 20 procent z celkového počtu kvalifikačních požadavků. Po připočtení počtu výjimek by celkové procento splněných kvalifikačních požadavků činilo 66 procent. V roce 2006 bude pokračovat plnění kvalifikačních požadavků podle Usnesení vlády ČR ze dne 30. listopadu 2005 č. 1542 o Pravidlech vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech.

Struktura výdajů na vzdělávání, školení a odborný rozvoj zaměstnanců je uvedena v tabulce č. 13.

Tabulka č. 13 Struktura výdajů na vzdělávání

Druh vzdělávání	Částka [tis. Kč]
Jazykové vzdělávání	1 294,22
Ostatní vzdělávání a školení	2 186,53
Celkem	3 480,75

Celkem se uskutečnilo 104 vzdělávacích akcí, tj. specializačních kurzů, seminářů a konferencí. V roce 2005 se zaměstnanci úřadu zúčastnili 18 zahraničních a 32 tuzemských odborných konferencí a seminářů zaměřených na problematiku regulace energetiky a licencí.

10

A large, faint, stylized number '10' is positioned in the upper right corner of a grey rectangular area. The number is white with a subtle drop shadow, making it stand out against the grey background. The rest of the grey area contains faint, abstract, brush-like strokes in shades of blue and grey, creating a textured, artistic effect.

10.1 Rozpočet kapitoly

Zákonem č. 675/2004 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2005, byl schválen rozpočet kapitoly 349 – Energetický regulační úřad v celkovém objemu 1 18 396 tis. Kč. Tento rozpočet byl následně upraven rozpočtovým opatřením v pravomoci Ministerstva financí ČR v oblasti závazného ukazatele financování programů reprodukce majetku o částku 5 128 tis. Kč z důvodů financování dodávky nového informačního systému úřadu. Zdroje byly nalezeny v rámci schváleného rozpočtu bez požadavku na jeho zvýšení, takže rozpočet kapitoly činil původních **118 396 tis. Kč**.

10.2 Příjmy kapitoly

V příjmové části kapitoly nebyly plánovány a stanoveny žádné ukazatele. Příjmy kapitoly jsou uvedeny v tabulce č. 14.

Tabulka č. 14 Příjmy kapitoly

Rozpočtová položka	Druh příjmu	Rozpočet [tis. Kč]	Skutečnost [tis. Kč]
	Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a dotace celkem	0,00	414,44
	z toho:		
2141	úroky z účtů - rezervní fond, FKSP, účet cizích prostředků		123,19
2322	přijaté pojistné náhrady		227,23
2324	přijaté náhrady škod od zaměstnanců		11,25
2329	dobropisy přeplatků (zrušený tisk)		15,89
4132	převod nevyčerpaných prostředků na mzdy včetně pojištění za 12/2004 z účtu cizích prostředků		34,80
4139	převod nevyčerpaného přídeľu do FKSP u účtu cizích prostředků za 12/2004		2,08

Prostředky na příjmové straně byly prostřednictvím příjmového účtu kapitoly odvedeny do státního rozpočtu. Jedná se o jednorázové a neopakovatelné příjmy kapitoly.

10.3 Plnění závazných ukazatelů

Všechny stanovené závazné ukazatele byly splněny a v žádném z nich nedošlo k překročení plánovaného objemu prostředků – tabulka č. 15.

Závazný ukazatel výdaje na financování společných programů EU a ČR (program Phare) nebyl vůbec čerpán.

Tabulka č. 15 Plnění závazných ukazatelů

Ukazatele	Schválený rozpočet [tis. Kč]	Rozpočet po změnách [tis. Kč]	Skutečnost [tis. Kč]	Plnění 3:2 [%]
Souhrnné ukazatele				
Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace celkem			414,44	
Výdaje celkem	118 396,00	118 396,00	105 017,61	88,70
Díličí ukazatele výdajů				
Jednotné díličí ukazatele				
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	36 320,00	36 320,00	35 493,00	97,72
z toho platy zaměstnanců	35 242,00	35 242,00	35 225,00	99,95
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	12 712,00	12 712,00	12 333,62	97,02
Převod fondu kulturních a sociálních potřeb	705,00	705,00	705,00	100,00
Výdaje na financování programů	17 000,00	22 128,00	19 525,79	88,24
Specifické díličí ukazatele				
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci ve státní správě	36 320,00	36 320,00	35 493,00	97,72
z toho platy zaměstnanců ve státní správě	35 242,00	35 242,00	35 225,00	99,95
Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	2 000,00	2 000,00		
v tom související s finančními nástroji pro období před vstupem ČR do EU	2 000,00	2 000,00		
v tom Phare	2 000,00	2 000,00		

10.4 Peněžní fondy

V souladu s § 47 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, byly převedeny nevyčerpané rozpočtové prostředky do rezervního fondu.

Jedná se o prostředky z oblasti programového financování ISPROFIN, z nichž bylo do rezervního fondu převedeno celkem 2 602 tis. Kč – tabulka č. 16. Tyto prostředky budou, v souladu s rozpočtovými pravidly, použity k financování programů v dalších letech.

Individuální dotace, resp. individuálně posuzované výdaje, v rozpočtu žádné nebyly.

Uspořené ostatní běžné výdaje, dále prostředky na ostatní osobní výdaje a související pojistné nebyly převedeny do rezervního fondu.

Tabulka č. 16 Prostředky převedené do rezervního fondu v roce 2005

Druh prostředků	Částka [tis. Kč]
Celkem převod do rezervního fondu za rok 2005	2 602,00
z toho:	
kapitálové výdaje	1 469,00
běžné výdaje	1 133,00
z toho:	
prostředky PHARE	0,00
neinvestiční výdaje z oblasti programového financování ISPROFIN	1 133,00
ostatní běžné výdaje	0,00

10.5 Energetický regulační fond

Energetický regulační úřad je povinen, v souladu s ustanovením § 14 energetického zákona, vést prostředky určené k úhradě prokazatelných ztrát držitelů licence, jež plní povinnost dodávky nad rámec licence, na zvláštním běžném účtu ČNB č. 3029001/0710.

Počáteční stav Energetického regulačního fondu (Fond) k 1. lednu 2005 činil 50 047,54 tis. Kč. V průběhu roku 2005 nebylo z Fondu vykazováno žádné významné plnění a finanční operace. Po připočtení úroků (viz energetický zákon a nová pravidla pro Fond od roku 2005) byl k 31. prosinci 2005 konečný stav účtu 50 235,04 tis. Kč.

Energetický regulační úřad je podle § 14 odst. 10 energetického zákona povinen předložit audit Fondu za příslušný kalendářní rok. V souladu s touto povinností byl proveden audit podle auditorských směrnic vydaných Komorou auditorů České republiky. Podle auditorské zprávy bylo účetnictví Fondu vedeno v souladu s platnými právními předpisy a zobrazuje věrně jeho stav za účetní období roku 2005 (příloha č. 2).

10.6 Phare

Závazný ukazatel výdaje na financování společných programů EU a ČR (program Phare) v plánovaném objemu 2 000 tis. Kč nebyl v roce 2005 čerpán, protože se i přes řadu jednání se zahraničními partnery nepodařilo uzavřít takový projekt, který by znamenal výrazný přínos pro činnost ERÚ v oblasti technické spolupráce a metod pro výkon regulace.

10.7 Výsledky rozpočtového hospodaření

Výsledek skutečného čerpání za výdaje celkem včetně převodů prostředků do rezervního fondu je uveden v tabulce č. 17.

Tabulka č. 17 Výsledky skutečného čerpání za výdaje celkem

Výsledky čerpání rozpočtu	Výdaje [tis. Kč]	Plnění [%]
Výdaje celkem	105 017,61	88,70
z toho:		
čerpání kapitálových výdajů	14 743,98	100,00
čerpání běžných výdajů	90 273,63	87,09

Výsledky plnění rozpočtu za období leden až prosinec roku 2005 a celková úspora výdajů ve výši 15 980,39 tis. Kč (z toho převedeno do rezervního fondu 2 602,00 tis. Kč) jsou ovlivněny především časovým posunem čerpání prostředků na nový informační systém do roku 2006, nečerpáním prostředků na program Phare a omezením a úsporou ostatních běžných výdajů. Čerpání jednotlivých výdajových položek za rok 2005 je zpracováno v příloze č. 1 – Výdaje státního rozpočtu v druhovém členění.

10.7.1 Úspory provozních nákladů

Výrazných úspor bylo dosaženo v provozních nákladech jejichž přehled je uveden v tabulce č. 18.

Tabulka č. 18 Úspory v provozních nákladech

Číslo položky	Název položky	Částka [tis. Kč]
	Úspory v provozních nákladech celkem	14 511,39
	z toho:	
502	ostatní platby za provedenou práci	810,00
503	povinné pojistné placené zaměstnavatelem	378,38
513	nákup materiálu	1 978,83
515	nákup vody, paliv a energie	1 091,89
516	nákup služeb	7 556,70
517	ostatní nákupy	1 855,98
536	ostatní neinvestiční transfery jiným veřejným rozpočtům	327,39
551	neinvestiční transfery mezinárodním organizacím a nadnárodním orgánům	306,49
	ostatní položky rozpočtové skladby	205,73

10.7.2 Programové financování

V roce 2005 úřad pokračoval ve financování jednotlivých akcí podle schválené dokumentace programového financování, která byla rozpracována na období 2003 až 2007. Počátkem roku byl schválen MI a následně MF dodatek k této dokumentaci za účelem zajištění financování dodávky nového informačního systému úřadu a na jeho základě byl navýšen objem prostředků programového financování o 5 128,00 tis. Kč na částku 22 128,00 tis. Kč. Tabulka č. 19 zachycuje hospodaření podle podprogramů a tabulka č. 20 je sestavena z pohledu běžných a kapitálových výdajů. V průběhu roku byly realizovány drobné úpravy rozpočtu v závislosti na aktuálním vývoji a nových potřebách úřadu.

Tabulka č. 19 Výsledné hospodaření podle podprogramů

	Plán [tis. Kč]	Skutečnost [tis. Kč]	Plnění [%]
Program č. 249 010 celkem	22 128,00	19 525,79	88,24
z toho:			
podprogram č. 249 011 – ICT	19 378,00	17 724,12	91,47
podprogram č. 249 012	2 750,00	1 801,67	65,52

Tabulka č. 20 Výsledné hospodaření z pohledu běžných a kapitálových výdajů

	Plán [tis. Kč]	Skutečnost [tis. Kč]	Plnění [%]
Programové financování celkem	22 128,00	19 525,79	88,24
z toho:			
běžné výdaje	7 384,00	6 250,81	84,65
kapitálové výdaje	14 744,00	13 274,98	90,04

Veřejná soutěž na dodavatele nového jednotného informačního systému byla úspěšně realizována a 25. července 2005 byly podepsány příslušné smlouvy o dodávce s vybranou firmou. V souladu s dodavatelskou smlouvou byla v úplném závěru roku převzata první etapa prací a výraznějším způsobem tak ovlivnila čerpání rozpočtu především v oblasti kapitálových výdajů. Ukončení dodávek a plné zprovoznění se předpokládá během 2. pololetí roku 2006. Finanční prostředky jsou na dokončení této významné akce v rozpočtu roku 2006 plně zajištěny.

Závazný ukazatel výdaje na programové financování nebyl překročen a byly splněny i zajištěny základní potřeby ERÚ, jeho chod a vytvořeny předpoklady pro jeho další rozvoj.

10.7.3 Výdaje na zahraniční pracovní cesty

Výdaje na zahraniční pracovní cesty, kterých bylo v roce 2005 realizováno 88, dosáhly celkového finančního objemu ve výši 4 077,52 tis. Kč a jsou uvedeny v tabulce č. 21.

Tabulka č. 21 Výdaje na zahraniční pracovní cesty

Číslo položky	Název položky	Částka [tis. Kč]
	Výdaje na zahraniční pracovní cesty celkem	4 077,52
	z toho:	
5156	pohonné hmoty	1,10
5163	služby peněžních ústavů (pojištění)	2,51
5164	nájemné (vč. souvisejících služeb)	75,33
5166	konzultační, poradenské a právní služby	2,46
5167	služby školení a vzdělávání (odborná školení, jazykové kurzy)	403,85
5173	cestovné (stravné, kapesné, letenky, ubytování)	3 089,85
5176	účastnické poplatky na konference	495,78
5179	ostatní nákupy j.n. (víza)	6,64

V porovnání s předchozím rokem došlo k výraznému poklesu u nákladové položky 5173 – cestovné a především u položky 5176 – účastnické poplatky na konference. K mírnému nárůstu došlo u položky 5167 – služby školení a vzdělávání z titulu odborných školení. Celkové výdaje na zahraniční pracovní cesty byly v porovnání s rokem 2004 nižší o částku 926,60 tis. Kč.

V oblasti neinvestičních transferů mezinárodním organizacím – položka 5511, se vykázaná skutečnost ve výši 593,51 tis. Kč týká ročního členského příspěvku v organizaci CEER – viz Usnesení vlády ze dne 17. srpna 2004 č. 781 o úhradě členského příspěvku v Radě evropských energetických regulátorů (CEER) od roku 2004, kterým byla schválena výše příspěvků na roky 2005 až 2008.

11.1 Vnější kontrola

V roce 2005 byla provedena jedna externí kontrola Okresní správou sociálního zabezpečení v Jihlavě. Jednalo se o kontrolu pojistného, provádění nemocenského pojištění a plnění úkolů v důchodovém pojištění.

Organizace vede předepsanou evidenci o zaměstnancích ve smyslu zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění.

Bylo zkontrolováno plnění povinností při odvodu pojistného za stanovené období, správnost vyměřovacích základů a výpočet pojistného na sociální zabezpečení porovnáním rekapitulací mezd, přehledů o výši pojistného a vyplacených dávkách a nebyly zde zjištěny žádné rozdíly.

Vedení podkladové evidence a evidenčních listů organizace je v souladu se zákonem č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Potřebné záznamy o skutečnostech rozhodných pro nárok na dávky důchodového pojištění, jejich výši a výplatu úřad předkládá příslušným orgánům sociálního zabezpečení. Evidence vedená úřadem obsahuje všechny předepsané údaje.

11.2 Interní audit

Požadavek funkční nezávislosti útvaru interního auditu byl plně zajištěn ustanoveními organizačního řádu úřadu.

Roční plán akcí byl sestaven v intencích požadovaných mezinárodně uznávanými standardy a doporučeními pro praxi podle Českého institutu interních auditorů. Mapa rizik naplňující ustanovení § 30 zákona o finanční kontrole, schválená předsedou úřadu v lednu 2005, byla východiskem pro sestavení plánu interního auditu.

V roce 2005 bylo v souladu s plánem interního auditu provedeno 12 auditorských akcí, jedna prověrka inventarizace a tři prověrky mimořádné. V průběhu roku bylo průběžně zajišťováno i plnění příslušných ustanovení v oblasti předběžné kontroly. Zaměstnanci interního auditu provedli v roce 2005:

- audit zahraničních pracovních cest uskutečněných v roce 2004;
- audit procesu ověřování trvalého plnění zákonných podmínek pro držení energetické licence;
- audit čerpání rozpočtu za rok 2004 a dokumentace zakázek poradenských služeb;
- audit procesu uzavírání smluv, úplnosti smluvních dokumentů a analýzu výskytu rizikových ustanovení;
- audit autoprovozu a rozbor návaznosti na evidenci pracovních cest;
- audit evidence a vyřizování stížností;
- audit a analýzu využívání spisoven u elektronických spisových uzlů a správního archivu;
- audit souladu náležitostí pokladních dokladů s účetními předpisy;
- audit uplatnění směrnice o oběhu účetních dokladů;
- audit účtování Fondu kulturních a sociálních potřeb podle platné vyhlášky, přehled využívání osobních účtů;
- audit úplnosti informací evidovaných v systému spisové služby úřadu;
- prověřili aktuálnost vnitřních norem úřadu a úplnost systému vnitřních předpisů a statutů poradních komisí úřadu.

Zpráva a doporučení z vykonaných auditů byly projednány s odpovědnými vedoucími pracovníky. Konečné výsledky a přijatá doporučení u každé jednotlivé auditorské akce byly schváleny předsedou úřadu. K ověření účinnosti přijatých doporučení dojde při monitoringu v rámci plánovaných auditů.

Další složkou vnitřního kontrolního systému byla řídicí kontrola (předběžná, průběžná, následná) realizovaná vedoucími zaměstnanci v rámci jejich pravomoci a působnosti. Zjištěné nedostatky byly průběžně odstraňovány.

Hlavní úlohou obou složek vnitřního kontrolního systému je předcházení a prevence případných rizik. Proto úřad dále pracuje na standardizaci všech pracovních postupů podle stanovených norem a předpisů v přesně určené organizační struktuře.

Zpráva o výsledcích finančních kontrol v roce 2005 byla zpracována a odeslána Ministerstvu financí ČR v souladu s ustanoveními příslušných vyhlášek.

12

Důležitým interním procesem, který provází a bezprostředně ovlivňuje činnost úřadu, je zavádění jednotného informačního systému. Začátkem roku 2005 bylo vyhlášeno řádné zadávací řízení podle zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, s názvem Jednotný informační systém ERÚ (JIS), jehož předmětem bylo vytvoření a implementace informačního systému. Implementace byla rozdělena do tří etap, z nichž první, která se týkala modulu licencí, subjektů a řízení činností, byla ukončena v prosinci 2005 a po migraci dat ze starých systémů přešly moduly JIS od 1. ledna 2006 do ostrého provozu. Zbývající dvě etapy týkající se Energetického regulačního fondu, výkaznictví a reportingu a spisové služby budou implementovány v průběhu 1. pololetí roku 2006.

Vzhledem k tomu, že součástí nového JIS musí být i rychlejší a snadnější dostupnost služeb pro zaměstnance dislokovaného pracoviště v Praze, začal úřad ke konci roku 2005 ve spolupráci s Ministerstvem informatiky ČR budovat kvalitnější datové propojení mezi sídlem úřadu v Jihlavě a pracovištěm v Praze. Cílem je vybudování jedné lokální sítě, a tím i zjednodušení správy informačních a telekomunikačních technologií.

V roce 2005 se podařilo zlepšit kvalitu a bezpečnost vnitřní počítačové sítě. Vybavení odpovídá nejpřísnějším bezpečnostním požadavkům včetně kvalitního záložního napájení a protipožárních opatření. K podstatnému zvýšení propustnosti vnitřní sítě vedla jak výměna páteřních prepínačů za výkonnější, tak jejich propojení optickými vlákny.

13

Rok 2005 byl pro činnost Energetického regulačního úřadu významným rokem v souvislosti s pokračující liberalizací v elektroenergetice a plynárenství.

Právo zvolit si svého dodavatele získaly další kategorie zákazníků, které přešly ze skupiny chráněných do skupiny oprávněných zákazníků, což přineslo nutnost zpracovat všechna práva a povinnosti účastníků trhu do právních předpisů.

V odvětví plynárenství musel úřad zavést pro oprávněné zákazníky zvlášť cenu za přepravu a distribuci.

Na konci roku 2005, po důkladné analýze stavu liberalizujícího se trhu v plynárenství, musel úřad přijmout regulační opatření a zavést dočasné omezení cen.

Intenzivní legislativní činnost ERÚ byla rovněž vyvolána novelou energetického zákona, která vyžadovala vydání nové sekundární legislativy.

V důsledku přijetí zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů úřad ve druhé polovině roku připravoval fungující systém podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů prostřednictvím výkupních cen a zelených bonusů.

Nelze zde opomenout významné cenové změny, které byly vyvolány sloučením společností v odvětví elektroenergetiky.

Náročným úkolem v roce 2005 bylo také stanovení minimálních nákladů na unbundling, kde úřad připravil metodiku, kvantifikaci a časové rozložení těchto nákladů do cen konečných zákazníků.

V odvětví teplárenství se podařilo stanovením podmínek pro tvorbu ceny tepelné energie zlepšit pobídkový způsob regulace.

Energetický regulační úřad vytvořil podmínky a rozvinul spolupráci s orgány Evropské unie, Radou evropských energetických regulátorů a poradním orgánem EK, Skupinou evropských regulátorů pro elektřinu a plyn. Intenzivně se podílel na vypracování Národní zprávy České republiky o elektroenergetice a plynárenství za rok 2004 pro Evropskou komisi.

V rámci vnitřní činnosti úřadu bylo plně zajištěno personální, materiální a technické zabezpečení.

Jedním z hlavních cílů bylo pokračovat ve vývoji nového komplexního informačního systému úřadu, a proto bylo značné úsilí soustředěno také do této oblasti.

Rozpočtové prostředky byly účelně vynakládány na zajištění efektivního chodu úřadu. V oblasti rozpočtových nákladů nebyly překročeny žádné stanovené závazné ukazatele, rozhodující úkoly plánu byly splněny v plném rozsahu.

14

Energetický regulační úřad
Masarykovo náměstí 5
586 01 Jihlava
tel: 564 578 666 (ústředna)

Dislokované pracoviště:
Partyzánská 1/7
170 00 Praha 7 - Holešovice
tel: 255 715 555 (ústředna)

E-mail: eru@eru.cz nebo ve tvaru jmeno.prijmeni@eru.cz
Elektronická podatelna Energetického regulačního úřadu (e-podatelna)
centrální fax: 564 578 640

Referát vnějších vztahů:
(tisková mluvčí ERÚ)
Partyzánská 1/7
170 00 Praha 7 - Holešovice
tel: 255 715 513

Výdaje státního rozpočtu v druhovém členění

Období: leden až prosinec 2005

KAPITOLA: 349 Energetický regulační úřad

v tis. Kč

Výdaj. položka	UKAZATEL	Rozpočet 2005		Skutečnost 2005	% plnění 3:2
		schválený	po změnách		
		1	2		
501	Platy	35 242	35 242	35 225,00	99,95
502	Ostatní platby za provedenou práci	1 078	1 078	268,00	24,86
503	Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	12 712	12 712	12 333,62	97,02
513	Nákup materiálu	5 268	4 518	2 539,17	56,20
514	Úroky a ostatní finanční výdaje	150	150	22,51	15,01
515	Nákup vody, paliv a energie	2 200	3 000	1 908,11	63,60
516	Nákup služeb	34 614	34 777	27 220,30	78,27
	z toho :				
	5164 nájemné	3 280	3 280	2 050,73	62,52
	5166 konzultační, poradenské, právní služby	10 850	16 350	14 097,17	86,22
	5167 služby školení a vzdělávání	7 500	4 500	3 480,75	77,35
	5169 nákup ostatních služeb	9 250	7 648	5 297,55	69,27
517	Ostatní nákupy	14 498	10 151	8 295,02	81,72
	z toho :				
	5171 opravy a udržování	2 550	2 550	2 268,20	88,95
	5172 programové vybavení	448	1 535	1 534,84	99,99
	5173 cestovné / tuzemské a zahraniční /	7 500	4 466	3 633,07	81,35
518	Poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	50	50		0,00
519	Výdaje související s neinv. nákupy, příspěvky atd.	10	10	1,81	18,09
534	Převody vlastním fondům	705	705	1 838,00	260,71
	z toho :				
	5342 neinvestiční převody FKSP	705	705	705,00	100,00
	5346 převody do fondů org. složek státu			1 133,00	
536	Ostatní neinv. transfery jiným veřejným rozpočtům	339	339	11,61	3,42
542	Náhrady placené obyvatelstvu	20	20	16,97	84,85
551	Neinv. transfery mezinár. organizacím a nadnárod. orgánům	900	900	593,51	65,95
5	Běžné výdaje celkem	107 786	103 652	90 273,63	87,09
611	Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	6 900	10 685	10 322,14	96,60
612	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	3 710	4 059	2 952,84	72,75
636	Investiční transfery			1 469,00	
	z toho :				
	6361 investiční převody do rezerv. fondu			1 469,00	
6	Kapitálové výdaje	10 610	14 744	14 743,98	100,00
0	C e l k e m	118 396	118 396	105 017,61	88,70

Zpráva auditora

Výrok auditora určený pro zřizovatele Energetického regulačního úřadu

Provedl jsem ověření fondu zřízeného dle ustanovení § 14 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a to v jeho návaznosti na účetní závěrku. Ověření bylo provedeno v souladu s Mezinárodními účetními standardy a týkalo se období roku 2005.

Za vedení účetnictví, jeho úplnost, pravdivost a správnost odpovídá statutární orgán účetní jednotky. Povinností auditora je získat veškeré informace pro ověření tvorby fondu a vazby na účetní závěrku. Ověření bylo provedeno s ohledem na rozsah účetnictví kontrolou dokladů při respektování významnosti vykazovaných skutečností.

Dle mého názoru byl fond vytvořen ve smyslu platných právních předpisů a je věrně a pravdivě zobrazen v účetní závěrce Energetického regulačního úřadu za účetní období roku 2005.

A-CONT, s. r. o., zastoupená jednatelem
 Ing. Jiří Makaj
 auditor, osvědčení 1529

Přílohy: Rozvaha
 Rozpisy zůstatků fondu

V Jihlavě dne 27. 1. 2006

o ověření fondu zřízeného dle ustanovení § 14 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Příjemce zprávy: vedení Energetického regulačního úřadu

Název účetní jednotky: Energetický regulační úřad

Sídlo: Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

IČO: 70894451

Ověřované období: rok 2005

A-CONT, s. r. o., se sídlem Pohří 4, 586 01 Jihlava, IČO 49448889, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně, oddíl C, vložka 12563 a v seznamu auditorských společností u Komory auditorů ČR pod osvědčením číslo 372

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5
586 01 Jihlava
www.eru.cz